

Міністерство освіти і науки України

Луцький національний технічний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

(повне найменування факультету)

Кафедра архітектури та дизайну

(повна найменування кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

ДИЗАЙН ВИРОБІВ З БІСЕРУ: ІСТОРІЯ,
КЛАСИФІКАЦІЯ, ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ

спеціальність

022 Дизайн

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Дизайн»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти
групи Дм - 21

ФЕДОРЧУК Інна Артурівна

_____ (підпис)

Керівник:

докт. мист., доцент

СКЛЯРЕНКО Наталія Владиславівна

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«15» грудня 2023 р.

Гарант освітньої програми:
канд. мист., доцент
БОНДАРЧУК Юлія Сергіївна

_____ (підпис)

Луцьк – 2023 рік

Луцький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет архітектури, будівництва та дизайну
Кафедра архітектури та дизайну
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань: 02 «Культура та мистецтво»
Спеціальність: 022 Дизайн
Освітня програма: «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри архітектури та дизайну
Оксана ПАСІЧНИК
«11» вересня 2023 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Ферошук Ірина Артурівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи *Фізичні вимоги з дисер: історія, класифікація, особливості вираження*

керівник кваліфікаційної роботи
дрит. мист., рол. Сидоренко Наталія Бориславівна
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «17» жовтня 2023 року № 314/01-02

2. Строк подання кваліфікаційної роботи 15 грудня 2023 року

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи *розроблення вимог з дисеру ч. 1, класифікація предмету, визначення етапів історичного розвитку, класифікація вимог з дисеру, визначення особливостей вираження і фізичні вимоги комплексу архітектури*

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Методологічно розробити зміст, методи, форми, висновки, список використаних джерел та розробити:
Фізичні вимоги з дисеру
Фізичні вимоги з дисеру
Фізичні вимоги з дисеру

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Графічне рішення предметів у ділянці коридорного з'єднання між ними з розміром 1,2х1 м. вертикаль, зміщення меблів та стіни, що відображають композицію

розширено за програму записку, яка містить
факти-факти вибрав з тексту

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Гоним. м.м.м., ф.о. Смерешко Н.В.		
Розділ 2	Гоним. м.м.м., ф.о. Смерешко Н.В.		
Розділ 3	Гоним. м.м.м., ф.о. Смерешко Н.В.		

7. Дата видачі завдання 15 серпня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

N з/п	Назва етапів науково-проектної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Розділ 1.	20.09. 2023	в.м.
2.	Розділ 2.	15.10. 2023	в.м.
3.	Розділ 3.	15.11. 2023	в.м.
5	Формування висновків та додатків	20.11. 2023	в.м.
6	Розробка проектної частини	24.11.2023	в.м.
7	Формування реферату	01.12.2023	в.м.
8	Подання пояснювальної записки на інструментальну перевірку на	07.12.2023	в.м.
9	Подання виконаного КР з відгуком	12.12.2023	в.м.
10	Подання виконаної КР на підпис декану та відповідальному секретарю ЕК	15.12.2023	в.м.
11	Захист кваліфікаційної роботи	21.12.2022	в.м.

Магістрант

Керівник кваліфікаційної роботи

Гоним. м.м.м.

(прізвище та ініціали)

Смерешко Н.В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Федорчук І.А. Дизайн виробів з бісеру: історія, класифікація, засоби художньої виразності

Дизайн виробів з бісеру – це мистецтво створення різноманітних виробів з бісеру різних розмірів, форми та кольорів. Проблема створення дизайнерських виробів з бісеру полягає у відсутності новаторства та творчості, які можуть надати виробам унікальний характер. Дослідження засобів художньої виразності є актуальним завданням, яке може значно збагатити та покращити процес створення оригінальних виробів.

У дослідженні вперше проведено комплексний аналіз проектування дизайн виробів з бісеру. Вирішено такі завдання: 1) досліджено історію дизайну виробів з бісеру; 2) проаналізовано класифікацію дизайну виробів з бісеру; 3) вивчено засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру; 4) досліджено стилістику виробів з бісеру; 5) визначено перспективи використання бісеру у сучасному дизайні; 6) виявлено інновації у бісероплетінні; 7) вивчено технології виготовлення виробів з бісеру; 8) розроблено проєкт комплекту виробів з бісеру.

У розділі 1 опрацьовано історію виникнення дизайну виробів з бісеру. У розділі 2 проаналізовано класифікацію дизайну виробів з бісеру за матеріалами, технологіями, застосуванням та стилем. У розділі 3 вивчено засоби художньої виразності виробів з бісеру. Визначено перспективи використання бісеру у сучасному дизайні. Досліджено інновації у бісероплетінні. Вивчено технології виготовлення виробів з бісеру. На основі теоретичного дослідження у розділі 4 запропоновано власну дизайн-розробку комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці».

Робота містить вступ, чотири розділи, висновки, список використаних джерел (45 позицій) та додатки. Обсяг роботи (без додатків) – 56 стор. Обсяг додатків 37 сторінок.

Ключові слова: бісер, бісероплетіння, рукоділля, намистини, бісерна скульптура, вироби, склярус, прикраси, техніка плетіння, орнамент.

АНОТАЦІЯ

Fedorchuk I. A. Beadwork design: history, classification, means of artistic expression

A design of wares from a bead is an art of creation of various wares from the bead of different sizes, form and colors. The problem of creation of designer wares from a bead consists in absence of innovation and work, which can give unique character to the wares. Research of facilities of artistic expressiveness is an actual task that can considerably enrich and improve the process of creation of original wares.

In research a complex analysis is first conducted проектування design of wares from a bead. Such tasks are decided: 1) history of design of wares is investigational from a bead; 2) classification of design of wares is analyzed from a bead; 3) facilities of artistic expressiveness of design of wares are studied from a bead; 4) stile of wares is investigational from a bead; 5) the prospects of the use of bead are certain in a modern design; 6) found out innovations in Beadwork design; 7) technologies of making of wares are studied from a bead; 8) it is worked out to the проект complete set of wares from a bead.

In a division 1 history of origin of design of wares is worked out from a bead. In a division 2 classification of design of wares is analyzed from a bead after materials, technologies, application and style. In a division 3 facilities of artistic expressiveness of wares are studied from a bead. The prospects of the use of bead are certain in a modern design. Innovations are investigational in Beadwork design. Technologies of making of wares are studied from a bead. On the basis of theoretical research in a division 4 own design-development of complete set of wares is offered from a bead to «Chornobryvtsi».

Work contains an entry, four divisions, conclusions, list of the used sources (45 positions) and additions. A volume of work (without additions) is 56 p. Volume of additions 37 pages.

Keywords: bead, Beadwork design, needlework, beads, bead sculpture, wares, glass ceiling, decorations, technique of wickerwork, decorative pattern.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. Історія дизайну виробів з бісеру	10
1.1 Стан наукового опрацювання	10
1.2 Бісер у стародавніх культурах	12
1.3 Етапи розвитку дизайну виробів з бісеру в Україні та світі.....	17
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. Систематизація виробів з бісеру	22
2.1 Призначення виробів з бісеру	22
2.2 Форма та конструкція як класифікаційні ознаки.....	23
2.3 Класифікація виробів з бісеру за технікою виконання.....	24
Висновки до розділу 2	26
РОЗДІЛ 3. Засоби художньої виразності в дизайні виробів з бісеру	28
3.1 Композиційні особливості виробів з бісеру	28
3.2 Колір та його вплив на виразність виробів з бісеру	31
3.3 Технологічні етапи бісероплетіння.....	32
3.4 Стилi в дизайні виробів з бісеру	33
3.5 Перспективи використання бісеру у сучасному дизайні	35
3.6 Інновації у бісероплетінні	37
Висновки до розділу 3	41
РОЗДІЛ 4. Проектна розробка комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці»	43
4.1 Обґрунтування змісту композиційного вирішення виробів.....	43
4.2 Складові частини розробки комплекту.....	44
4.3 Композиційні особливості розробки.....	46
4.4 Образно-стилістичні рішення розробки.....	47
4.5 Матеріали і технологія виготовлення.....	48
Висновки до розділу 4.....	50
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	51

	5
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ	57
Додаток А. Ілюстративний матеріал	57
Додаток Б. Таблиці та схеми	77
Додаток В. Проєктна розробка комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці»	80

ВСТУП

Актуальність проблеми. Бісерна робота має довгу історію і є одним із найдавніших видів рукоділля. За століття розвитку бісерного мистецтва виникли різні стилі й техніки, і в даний час воно залишається популярним серед художників та ремісників.

Одна з причин актуальності проблеми полягає у можливості використання бісеру для створення унікальних індивідуальних виробів. Кожен виріб з бісеру є результатом творчості та майстерності художника, що додає йому особливого характеру і естетичної цінності. Бісер слугує матеріалом для створення прикрас, аксесуарів, одягу, предметів для декорування інтер'єру та багатьох інших виробів, що розширює його можливості в дизайні.

У контексті художньої виразності бісерних виробів, актуальність полягає у можливості створення унікальних та вишуканих ідей. Бісер відтворює складні малюнки, геометричні візерунки, абстрактні композиції та інші художні елементи. Художники можуть досягати вражаючих візуальних ефектів та виражати свої творчі ідеї, використовуючи різні кольори, розміри і форми бісеру.

Дизайн виробів з бісеру також важливий для дослідження у контексті розвитку моди та трендів. Створення унікального стилю та образу можливе за допомогою використання бісерних прикрас та аксесуарів. Вони додають елегантності, розкоші та індивідуальності до будь-якого вбрання або внутрішнього оздоблення. Бісерні вироби вирізняються екологічною чистотою та довговічністю, що надзвичайно важливо в сучасному світі, орієнтованому на стійкість та збереження екологічної рівноваги.

Крім того, дизайн виробів з бісеру має культурну та історичну цінність. В різних культурах бісерна робота використовувалась як засіб вираження національної спадщини, символіки та традицій. Вона втілює у собі унікальність різних культурних стилів і може слугувати засобом підтримки і передачі культурної спадщини на майбутні покоління.

Отже, актуальність проблеми дизайну виробів з бісеру полягає в їх потенціалі для створення унікальних, естетично привабливих та культурно значущих виробів. Вони виражають творчий потенціал художників, задовольняють попит на індивідуальність та стиль, а також допомагають зберегти та передати культурну спадщину.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена історії, класифікації та засобам художньої виразності бісероплетіння, оскільки це є важливими аспектами в дизайні виробів з бісеру. Виявлені в дослідженні прийоми можуть широко застосовуватися у виробництві ексклюзивних виробів, а також використовуватися в процесі навчання профільних фахівців галузі.

Мета і завдання роботи. Мета роботи полягає у дослідженні дизайну виробів з бісеру з точки зору історії, класифікації та засобів художньої виразності, а також створення нових дизайнерських концепцій та реалізації їх на практиці.

Завдання роботи:

- Дослідити історію дизайну виробів з бісеру, включаючи походження, еволюцію технологій та стилістику.
- Проаналізувати класифікацію дизайну виробів з бісеру за матеріалами, технологіями виробництва, застосуванням та стилем.
- Вивчити засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру, такі як кольорова гама, форми, текстури, лінії, фактури та композиція.
- Дослідити стилістику виробів з бісеру, включаючи традиційні та сучасні стилі.
- Визначити перспективи використання бісеру у сучасному дизайні.
- Дослідити інновації у бісероплетінні.
- Вивчити технології виготовлення виробів з бісеру, включаючи вибір матеріалів, інструментів та методів в'язання.
- Розробити проєкт комплекту виробів з бісеру, використовуючи отримані знання про історію, класифікацію та засоби художньої виразності.

Об'єктом дослідження є вироби з бісеру, виготовлені різноманітними техніками та прийомами, такі як вишивка, плетіння, в'язання тощо.

Предметом дослідження є дизайн-особливості виробів з бісеру та широкий спектр аспектів, пов'язаних зі створенням та естетикою цих виробів.

Методи дослідження. У ході наукового дослідження було використано квалітативні кількісні методи дослідження. Також в роботі були використані методи порівняльного аналізу та синтезу, які дозволили порівняти різні техніки та стилі дизайну виробів з бісеру, відзначити спільні риси та особливості, а також створити нові дизайнерські концепції на основі вивчених матеріалів. В цілому, застосування різних методів дослідження дозволило отримати комплексне та об'єктивне бачення предмету дослідження, збагатити знання про дизайн виробів з бісеру та відповісти на поставлені завдання роботи.

Для дослідження використано електронні, літературні та графічні матеріали, інтернет-ресурси.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше комплексно розглядається дизайн виробів з бісеру в контексті історії, класифікації та засобів художньої виразності. При підготовці роботи були використані наукові джерела, що раніше не досліджували цей вид мистецтва в такому аспекті, а також власні експерименти та спостереження. У роботі була зроблена спроба систематизувати класифікацію виробів з бісеру та проаналізувати засоби художньої виразності, що використовуються в цьому виді мистецтва.

Також у дослідженні були запропоновані нові дизайнерські концепції та розроблені нові способи використання бісеру для створення виробів. Це робить роботу актуальною та цікавою для фахівців у галузі дизайну, мистецтва та ремесел.

Практичне значення. Практичне значення роботи полягає у сприянні розвитку та популяризації дизайну виробів з бісеру, збереженні традицій та розвитку нових тенденцій у цій галузі, а також у практичному застосуванні отриманих знань та вмінь.

Апробація роботи. Результати роботи представлені на VII Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції молодих учених та студентів «Традиції та новації в дизайні», 17 квітня 2023 року (м. Луцьк). Опубліковано 1 тези, пов'язані із темою дослідження [24].

Структура роботи. Робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (45 позицій), додатків. Обсяг роботи (без врахування додатків) – 56 стор. Обсяг додатків – 37 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ ВИРОБІВ З БІСЕРУ

1.1. Стан наукового опрацювання

Проектування виробів з бісеру є новою сферою, тому відсутні наукові дослідження, присвячені проектуванню стильних прикрас з бісеру. Проте виявлено невелику кількість цікавої літератури, що стосується різних тематичних напрямків, дотичних до дизайну виробів з бісеру. Наявні наукові статті, книги описують різноманітні актуальні дизайни виробів з бісеру: бісероплетіння та бісерна скульптура, підбір кольору для створення гармонійного комплекту, вишивка бісером, ткацтво, різні техніки плетіння бісером, роль бісеру у сфері моди та декоративного мистецтва, стилю та оригінальності, рукоділля та декорування, дослідження інновацій у бісероплетінні, аналіз ручної роботи та дизайн-проектування на прикладі створених комплектів з бісеру, оцінка кожного елемента індивідуально та розгляд комплекту як цілісного продукту.

Значну групу джерел представляють загальні дослідження присвячені дизайну бісероплетіння. Бісероплетіння вирішує ряд завдань, які включають в себе різноманітні аспекти творчості та практичного використання. Одним з яких є створення унікальних прикрас та аксесуарів, що є базисом для різноманітних напрямків та додаткових можливостей.

Бісер виступає важливим засобом комунікації в людському середовищі через створення вишуканих прикрас або виробів, які висловлюють естетичний смак чи навіть відтіняти певний символізм, саме цим особливостям присвячені роботи С. Павх [22], Е. Литвінець [20]. В сучасному дизайні виробів з бісеру ряд питань і розмов про рівень художньої цінності, технічного вдосконалення та креативності піднімають американські автори Coles J., Budwig R. [29], Sherr Dubin L. A. [43]. Автори чітко виявили аналіз рівня художньої цінності виробів з бісеру та їхню роль у сучасному

дизайні; технічні аспекти виробництва та можливості креативності в галузі рукоділля; естетичні та культурні аспекти використання бісеру в дизайні.

Дослідники піднімають питання створення сучасних трендів у дизайні виробів з бісеру, окреслюють сучасні тенденції його розвитку і вдосконалення та описують прогноз дизайну майбутнього (Crabtree C. [30]).

Важливими для виготовлення виробів з бісеру є розуміння технік роботи з бісером, таких як в'язання, плетіння, вишивка, допомагає досягти більш високого рівня вмінь та створювати вишукані та складні дизайни. (Eddy C., Evans R., Feld K. [33], Hector V. [35], Libin, N. [38]).

Питання застосування матеріалів у виготовленні прикрас з бісеру та особливості рукодільного процесу піднімають автори Мордак О.О. [21], Вірко О.В. [11; 12], Sciamia, Lidia D., Eicher, Joanne B. [42], Eddy C., Evans R., Feld K. [33], Deeb.M. [31].

Представлені дослідження розглядають різні аспекти бісерного виробництва. Деякі з них фокусуються на технічні аспекти виробництва, включаючи вибір та підготовку матеріалів, техніки в'язання, плетіння чи інші методи роботи з бісером. Інші аналізують художні аспекти, такі як дизайн, композиція, вибір кольорів, щоб зрозуміти, як вони впливають на художню цінність виробів.

Варто зазначити, що значна кількість аналізованої літератури про дизайн виробів з бісеру має рекламний характер, що пояснюється необхідністю їх реалізації. Для аналізу залучено велику кількість зразків виробів з бісеру різних розробників посилання, яких стали значною джерельною базою дослідження. Проте праць наукового характеру, присвячених комплексному дослідженню виготовлення виробів з бісеру у контексті дизайну, не виявлено. Тому необхідним є детальний аналіз історичних етапів еволюції бісеру; уточнення суті поняття бісероплетіння та здійснення класифікації та систематизації прикрас з бісеру.

1.2. Бісер у стародавніх культурах

Історія виготовлення виробів з бісеру досить старовинна і має глибокі коріння у різних культурах світу. Історичний аналіз виробів з бісеру включає в себе вивчення еволюції та розвитку бісерних виробів протягом історії, починаючи з найдавніших відомих прикладів і завершуючи сучасністю. Такий аналіз розкриває багато інформації про культурні, соціальні, економічні та технологічні аспекти створення та використання бісерних виробів. Еволюція технік та стилів виготовлення бісерних виробів відбувалася протягом різних історичних періодів і відображала зміни в суспільстві, технології, культурних впливах і модних тенденціях [5; 42].

Бісероплетіння виникло тисячі років тому, і його початки пов'язані з виготовленням бус та інших прикрас з природних матеріалів, таких як раковини, камінь, кістка. Найдавніші археологічні знахідки бісерних виробів вказують на те, що бісер використовувався вже в палеоліті (період до 10 000 років тому) і неоліті (період приблизно від 10 000 до 2 000 років тому). Бісер служив для створення прикрас, а також мав релігійне та обрядове значення [44].

Перші докази використання бісеру вирішуються в давніх цивілізаціях, таких як єгипетська месопотамська, індуська та римська, де його використання спостерігається в прикрасах та різних рукодільних виробках [43]. Бісер також був частиною різноманітних обрядових предметів і символів [2; 19; 18].

У культурі майя, бісер використовували для прикрашання одягу та взуття, а також для створення різних предметів побуту, таких як кошики та мішки. Бісер використовували для створення прикрас, таких як намиста, браслети та сережки. Ці вироби часто мали релігійне значення та використовувалися у ритуалах.

У давній індійській культурі, бісер використовували як прикрасу для одягу, а також для створення різних предметів, таких як тільця, сережки та браслети. Бісер відігравав важливу роль у релігійних та ритуальних обрядах.

У культурі інків, бісер використовувався для створення прикрас та предметів одягу, а також як грошова одиниця. Інкам вдалося створити складну систему бісерної грошової одиниці з різних розмірів та кольорів бісеру.

Бісер використовувався у багатьох стародавніх культурах як символ могутності, багатства та статусу. Наприклад, у давньому Єгипті бісер використовувався як прикраса для одягу та взуття, а також як частина прикрас для дому та посуду [2].

У давньому Римі бісер використовувався для створення прикрас та талісманів; для виготовлення штор та покривів на меблі.

У культурах, таких як народи Африки та Північної Америки, бісер використовувався як складова частина традиційного одягу та аксесуарів. Наприклад, у народі індіанців племені Чіппеває, бісер використовувався для створення намистин, підвісок та інших прикрас, які символізували різні речі, такі як знаки зодіаку, тварини та інші природні елементи [3; 36; 34; 37].

У середньовіччі бісер стає важливою складовою релігійних та королівських прикрас. Популярність бісероплетіння росте, і з'являються більш складні дизайни. У XV-XVII століттях у Європі бісер використовується для виготовлення вишуканих прикрас, що відображають вплив ренесансу та бароко в архітектурі та мистецтві [17; 14]. У середньовічній Європі бісер використовувався для прикрас та інших виробів ручної роботи, таких як подушки та шкатулки. Він був популярним серед заможних верхівок, які прикрашали свій одяг та аксесуари різноманітними бісерними вишивками. Також бісер був популярним у прикрасах для церков та святинь [14; 43].

У добу Ренесансу бісер став популярним матеріалом для створення прикрас для одягу та предметів розкоші. Використання металевих каркасів, більш складні техніки виготовлення та прикріплення бісеру були характерні для цього періоду.

У різних етнічних групах бісерні вироби зазвичай мали важливу роль в культурних традиціях і обрядах. Вони виготовлялися з урахуванням традиційних символів і мотивів.

Протягом XVII-XVIII століть, бісер став популярним матеріалом для створення вишитих та прикрашених обручів, шкіряних ременів, вишитих сумок та інших аксесуарів [18].

В Японії бісер використовували для створення традиційних кукол-мотане, які символізували сімейне щастя та довголіття. А в Китаї та Індонезії бісер використовували для створення різноманітних прикрас, таких як браслети, намиста та сережки [41].

З часом, бісер став відомим у всьому світі як матеріал для створення різноманітних прикрас та декору, а його використання розширилося на інші галузі, такі як модний дизайн, декоративне мистецтво та інтер'єрний дизайн.

У XIX столітті, виробництво бісерних виробів стало промисловим, і розробка нових технологій та методів виробництва дозволила створювати складніші та більш деталізовані вироби. У цей час, бісер став популярним матеріалом для створення прикрас та вбрання, особливо у жіночій моді.

Бісер став не лише символом розкоші та елегантності, але й важливим елементом самовираження. Його використання створювало унікальні образи та вишукані аксесуари. Розвиток дизайну виробів з бісеру став можливим завдяки появі різних технологій та інструментів для роботи з цим матеріалом [38]. Розмаїття технік обробки бісеру, таких як вишивка, в'язання та інші, відкривало безмежні можливості для творчості [28].

Бісер представляє собою дрібні кульки або циліндрики, виготовлені з різних матеріалів, таких як скло, метал, камінь, роги тварин тощо, використовується для прикрас та декору протягом тисячоліть [8]. Цей матеріал, завдяки своїй різноманітності і текстурі, є популярним для творчого використання в мистецтві та ремеслах. Від виготовлення вишивки та прикрас до створення унікальних дизайнерських виробів, бісер відкриває безмежні можливості для виявлення творчості та самовираження [7].

Прикраси з бісеру – це різноманітні вироби, створені за допомогою бісеру для прикрашання тіла або одягу. Такі прикраси можуть включати намиста, браслети, сережки, брошки, кольє, обручі для волосся та інше. Ці вироби виготовляються в різних стилях, техніках та кольорах, відповідаючи індивідуальному смаку та модним тенденціям [21].

Бісер грає важливу роль у сучасному дизайні, особливо в оздобленні одягу, створенні аксесуарів та виготовленні ювелірних прикрас. Його використання також розповсюджене в оздобленні предметів інтер'єру. Бісер володіє вишуканим зовнішнім виглядом і великою міцністю. Його стійкість до впливу часу, відсутність вицвітання під впливом сонця та стійкість до зношування роблять його цінним матеріалом. Початково використовували великі скляні бусини, а з часом технології виготовлення бісеру удосконалювалися, дозволяючи створювати більш дрібні та витончені бусини [15].

Бісерні прикраси створюються як вручну, так і машинним способом, залежно від складності та стилю виробу. Кожна прикраса з бісеру є унікальною та виражає індивідуальний стиль та смак свого власника [22].

Багато оздоб з бісеру формуються за допомогою техніки плетіння. Це може бути плетіння косичкою, створення в'язаних виробів або використання інших методів ручної роботи [22]. Деякі виробники використовують машини для вишивки бісеру на тканині. Для такої техніки виконання слугує швейна машина або спеціальне обладнання для вишивки. Машинна вишивка бісером, у свою чергу, може забезпечити ефективність та точність в процесі виробництва, особливо при створенні складних орнаментів чи деталей для одягу [23].

Наприкінці XIX століття бісер став популярним не лише серед верхнього класу, але й серед широких верств населення. Його доступність та різноманіття застосувань робили його улюбленим матеріалом для рукодільницьких проєктів та декорування побутових речей. Таким чином,

бісер відігравав важливу роль у формуванні стилю та культурного контексту епохи [1; 22; 4].

Розвиток бісероплетіння відзначається довгою історією та постійними змінами в техніках та стилях. З появою промислового виробництва збільшилася доступність бісеру, і багато виробів почало виготовлятися масово. У ХХ столітті, розвиток технологій та зростання популярності масового виробництва привело до збільшення доступності бісеру та розширення його використання на інші галузі, такі як декор та інтер'єрний дизайн [6]. Виготовлення прикрас з бісеру стало популярним у саморобному ремеслі та розвагах. З'явилися нові техніки, такі як розписка бісером, вишивка бісером та використання бісеру у виготовленні прикрас.

Сьогодні вироби з бісеру залишаються живим мистецтвом. Знання передається через майстер-класи, курси та інтернет. Митці та дизайнери впроваджують нові ідеї, комбінуючи традиційні техніки з інноваціями. Розвиток технологій та доступність матеріалів сприяють творчому розмаїттю в бісероплетінні, що дозволяє цьому мистецтву залишатися актуальним і виглядати заворожуюче в сучасному світі [21].

Дизайн виробів з бісеру продовжує розвиватися та еволюціонувати, залучаючи нові технології та інновації для створення високоякісних та привабливих виробів. Наприклад, деякі дизайнери використовують бісер для створення унікальних вбрань та аксесуарів, а інші митці використовують його для створення художніх інсталяцій та скульптур.

Бісер активно використовують у виробництві вишиванок, вбрань для танців та костюмів для вистав. Бісерні прикраси можна побачити на подіумах відомих модних брендів та в колекціях відомих дизайнерів. Застосування бісеру не обмежується лише мистецтвом та дизайном, його використовують у хобі та ремісництві, таких як виготовлення прикрас, ляльок, тваринок, картин та інших декоративних виробів. Бісер може бути використаний для розпису тканин, а також як декор для паперових виробів, включаючи листівки, скрапбукінг та інші проекти DIY [39; 11; 9].

Отже, історія дизайнів виробів з бісеру є багатошаровою та різноманітною, відображаючи естетичні та культурні зміни протягом століть. Від давніх цивілізацій до сучасних тенденцій, бісер став не лише матеріалом для виготовлення прикрас, але і мистецьким засобом вираження і традицією, що живе та еволюціонує. Зважаючи на актуальність та необхідність для розвитку сфери бісероплетіння в Україні та світі для подальшого розвитку цього мистецтва та ремесла, окреслені питання потребують ґрунтовного дослідження.

1.3. Етапи розвитку дизайну виробів з бісеру в Україні та світі

Дизайн виробів з бісеру є складним та багатогранним процесом, який включає в себе етапи розвитку та еволюції.

Україна має довгу історію використання бісеру у народному мистецтві. У початковій стадії розвитку дизайну виробів з бісеру в Україні, бісер використовувався головним чином для створення традиційних народних прикрас, таких як намиста, браслети, сережки та інші. Ці вироби були виконані вручну, та мали складні мініатюрні деталі та візерунки.

На другому етапі, з появою промислового виробництва, вироби з бісеру стали доступні більш широкому колу споживачів. З'явилися нові технології та матеріали, які дозволили масово виробляти різноманітні вироби з бісеру. На цьому етапі дизайн виробів з бісеру став більш універсальним та різноманітним [13].

Сучасний етап розвитку дизайну виробів з бісеру полягає в поєднанні традиційних технологій та нових інноваційних підходів. Сьогодні, дизайнери та ремісники по всьому світу використовують бісер для створення унікальних та ексклюзивних виробів, які можуть включати в себе незвичайні форми, різноманітні кольори та матеріали.

На сьогоднішній день, дизайн виробів з бісеру є популярним та високотехнологічним напрямом в галузі модного дизайну, декору та ремесел.

Він дозволяє створювати унікальні та інноваційні вироби, які відображають творчий потенціал та фантазію дизайнера. У сучасному дизайні виробів з бісеру часто використовуються різноманітні техніки та матеріали, що дозволяють створювати дуже різноманітні та вишукані вироби. Наприклад, використання металевих ниток, скловолокна, пластикових елементів та інших матеріалів, що комбінуються з бісером, дає можливість створювати оригінальні та сучасні вироби з високим ступенем дизайнерської роботи.

Україна має багату історію використання бісеру, і це відображається у сучасному дизайні виробів з бісеру. Бісерні вироби, які виготовляються в Україні, відомі своєю красою та оригінальністю. Український дизайн виробів з бісеру часто відображає національні мотиви та традиції, що робить їх особливо цікавими для споживачів з усього світу [26].

У світі існує безліч креативних та талановитих дизайнерів, які працюють з бісером та іншими матеріалами, щоб створити унікальні та неповторні вироби. Вони не тільки створюють красу, але також вносять внесок у розвиток культури та дизайну в своїх регіонах та по всьому світу. Тому, дизайн виробів з бісеру має значний потенціал для розвитку та вдосконалення, що сприятиме розширенню ринку та задоволенню потреб споживачів.

Існує багато відомих дизайнерів, які працюють з бісером та використовують його для створення різноманітних виробів. Наприклад, Жан-Поль Готьє, відомий французький дизайнер, використовував бісер для створення незвичайних та оригінальних вбрань та аксесуарів. Українська дизайнерка Юлія Южакова створює вражаючі візерунки та орнаменти на своїх виробах з бісеру, що знайшли визнання у всьому світі [12; 10].

Загалом, за останні десятиліття дизайн виробів з бісеру пройшов значний шлях від класичних традиційних виробів до сучасних інноваційних технологій та дизайнерських рішень. Нині виробництво та дизайн виробів з бісеру є промисловою галуззю, яка пропонує широкий асортимент продукції для різних ринків збуту.

Україна також має своїх відомих дизайнерів та виробників бісерних виробів, які створюють унікальні та ексклюзивні прикраси, та здобувають популярність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку [7].

В цілому, дизайн виробів з бісеру продовжує розвиватися та еволюціонувати, пропонуючи нові технології та інноваційні рішення для виробництва високоякісних та привабливих виробів. Використання бісеру у різних галузях мистецтва та дизайну є нескінченним джерелом натхнення та можливостей для креативної самореалізації.

Дизайн виробів з бісеру може мати соціальну та екологічну складову, де використання місцевих матеріалів та традиційних технік виробництва може сприяти збереженню культурної спадщини та створенню робочих місць в регіонах. Крім того, використання екологічно чистих матеріалів, таких як бісер, може сприяти зменшенню впливу виробництва на довкілля та зробити дизайн більш сталим [6;10].

Щодо соціальної складової, використання місцевих матеріалів та традиційних технік виробництва може не лише сприяти збереженню культурної спадщини, але й створенню робочих місць в регіонах. Ручна робота з бісером може бути трудомісткою, але при цьому створює можливості для розвитку ремесел та малого бізнесу. Також, відтворення традиційних технік може бути важливим аспектом збереження культурної спадщини та ідентичності нації [13].

Щодо екологічної складової, використання бісеру та інших екологічно чистих матеріалів може сприяти зменшенню впливу виробництва на довкілля. Традиційні техніки виробництва зазвичай не потребують використання складних машин та пристроїв, що зменшує використання енергії та ресурсів. Крім того, використання екологічно чистих матеріалів може зробити дизайн більш приємним для навколишнього середовища.

Отже, дизайн виробів з бісеру проходить крізь постійний процес розвитку та змін, розширюючи свої можливості та застосування у сучасному світі.

Висновки до розділу 1

У розділі 1 опрацьовано історію виникнення дизайну виробів з бісеру, включаючи походження, еволюцію технологій та стилістику. На основі інформаційних джерел було досліджено, що історія дизайну виробів з бісеру може охоплювати різні періоди та культури. Вироби з бісеру – це різноманітні предмети та прикраси, виготовлені із дрібних кульок або трубочок, відомих як бісер. Ці вироби можуть мати різноманітні форми та призначення, і їх виготовлення може бути хобі або ремеслом.

Історія бісероплетіння є захоплюючою подорожжю через час і культури, відзначаючи талант і креативність різних народів. Цей вид рукоділля має глибокі корені та пройшов великий шлях еволюції протягом віків. З роками бісер використовувався як матеріал для виготовлення прикрас та предметів побуту у багатьох культурах. Різноманіття дизайнів відображає розмаїття світових культур та їхніх унікальних художніх підходів.

Створення виробів з бісеру не лише відображає історію, але й надає можливість для особистого та творчого самовираження. Індивідуальність у дизайні бісерних виробів дає можливість кожному майстру виразити своє унікальне бачення та творчість.

Еволюція бісеру підкреслює важливість збереження ремесла. Традиційні техніки та унікальні методи виготовлення виробів з бісеру передаються від покоління до покоління, сприяючи збереженню культурної спадщини та навичок. Разом із зростанням технологічних можливостей дизайн бісерних прикрас зазнав значних змін. З популяризацією виробів з бісеру, настав промисловий етап розвитку. Виробництва бісерних виробів стали використовувати масові технології для виробництва великої кількості продукції. Впровадження нових технік, інструментів та матеріалів дозволило розширити межі того, що можливо створити з бісеру. Технічний прогрес відкрив нові можливості для художників та майстрів бісероплетіння.

Сучасний етап розвитку дизайну виробів з бісеру характеризується креативністю, використанням новітніх технологій та широким спектром

стилів. Дизайнери працюють над створенням унікальних та інноваційних виробів, враховуючи сучасні тенденції в моді та мистецтві.

Розвиток дизайну виробів з бісеру в Україні та світі свідчить про поєднання традиційних методів та новаторського підходу. Це мистецтво зберігає свою історію та культурні корені, одночасно відкриваючи нові можливості для творчого вираження та підтримки ручної праці. Із зростанням популярності саморобки та ручної праці можна очікувати подальший розвиток та динаміку в цьому напрямку.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИРОБІВ З БІСЕРУ

2.1. Призначення виробів з бісеру

Вироби з бісеру мають різноманітне призначення і використовуються в різних сферах життя. Призначені для підвищення естетичного вигляду одягу, створення унікальних аксесуарів, декорування предметів інтер'єру, релігійні амулети, а також як подарунки чи сувеніри. Їхній варіативний характер дозволяє втілювати творчі ідеї та виражати особистий стиль в різних сферах життя. Прикраси, такі як браслети, намиста, сережки і кульки для волосся, часто використовуються як декоративні прикраси для доповнення образу.

Вироби з бісеру часто використовуються як подарунки або сувеніри. Ручна робота з бісеру може мати велику цінність як унікальний подарунок або сувенір, оскільки вони можуть бути виготовлені з урахуванням індивідуальних побажань та характеру отримувача.

Бісер слугує для оздоблення різних предметів одягу, таких як блузи, сукні, спідниці та сумки. Він додає елементи блиску та оригінальності до одягу та аксесуарів.

Вироби з бісеру застосовують для створення декоративних елементів для інтер'єру, таких як панно, обручі для занавісок, підвіски і навіть картини. Вони додають колорит і стиль в приміщеннях [5].

В різних релігійних та обрядових обрядах вироби з бісеру можуть використовуватися як частина обрядового одягу або як релігійні амулети та прикраси. Ці вироби можуть мати особливе символічне значення, втілюючи в собі важливі аспекти вірувань і традицій.

Вироби з бісеру знаходять застосування в різних галузях мистецтва та рукоділля, таких як вишивка, квілінг, макраме та інші види ручної праці. Робота з бісером має терапевтичний ефект, сприяти розслабленню та концентрації уваги. Тому вона іноді служить як спосіб релаксації та стресового реліфу.

Отже, вироби з бісеру мають велику варіативність, і їх призначення може змінюватися від декоративних елементів до практичних виробів. Вони часто виготовляються власноруч або виробляються в майстернях і студіях ручної роботи для задоволення різних потреб і смаків.

2.2. Форма та конструкція як класифікаційні ознаки

Форма та конструкція є важливими класифікаційними ознаками виробів з бісеру. Ці ознаки визначають зовнішній вигляд і структуру виробу, що може суттєво вплинути на його використання, стиль та цінність. Деякі способи, які допомагають класифікувати вироби з бісеру на основі їх форми та конструкції.

Вироби набувають різної форми:

- геометричних фігур, таких як коло, квадрат, трикутник, овал і так далі.
- тварин, птахів, квітів і т. д.
- абстрактну форму, яка не пов'язана з конкретними об'єктами.

Вироби створюються за допомогою різних технік в'язки, таких як плетіння, вишивка, в'язання гачком і так далі. Деякі прикраси можуть бути створені на основі, наприклад, бісерні підстилки або каркасу. В бісерних виробках можуть використовуватися інші матеріали, такі як кришталеві намистини, камені, перли, щоб надати їм особливий вигляд [40].

Розмір і масштаб виробу також впливають на його класифікацію. Він може бути мініатюрним або великим, дуже деталізованим або простим у виконанні. Форма та конструкція також можуть бути пов'язані зі стилем витвору, наприклад, класичним, модерністським, етнічним або сучасним.

Бісерні вироби знаходять застосування для різних цілей, таких як прикраси, одяг, предмети для декору і так далі. Залежно від цих ознак, вироби з бісеру можуть класифікуватися в різні категорії або стилі, що допомагає організувати їх для подальшого використання, виставок або продажу. Бувають намиста в різних стилях, від класичних до сучасних,

браслети, які включають різноманітні конструкції і форми, різні варіації сережок, від довгих до кулькових.

Комплекти – вироби, що включають намисто, сережки і браслети в одному стилі. Для зачісок модниці використовують затискачі для волосся виготовлені з бісеру. Вони можуть бути декоративними або функціональними. Для того, щоб бути елегантними жінки носять пояси, які включають в себе бісерні деталі для прикраси поясу. Для доповнення образу слугують сумки і гаманці з бісерними вставками або вишивкою.

Люди використовують предмети декору такі як: декоративні віночки для різних свят і подій; твори мистецтва з бісеру для прикраси стін або інтер'єру; вишиті бісером подушки для декорування меблів. Для весільних церемоній використовують весільні аксесуари. Включають бісерні вінки для нареченої, бутоньєрки і так далі.

Отже, вироби з бісеру можуть бути унікальними та індивідуальними, не вписуючись в жодну конкретну категорію. Класифікація допомагає покупцям і колекціонерам знаходити вироби, які вони шукають, а також допомагає художникам-бісерникам відображати різноманітність своєї роботи і вибирати стиль, який найкраще відповідає їхній творчій візії.

2.3. Класифікація виробів з бісеру за технікою виконання

Вироби з бісеру можна класифікувати за різними ознаками, однією з яких є техніка виконання. Техніка виконання визначає спосіб, яким бісер використовується для створення виробу, і може включати в себе різні методи, прийоми та структури.

Одна з технік виконання є шиття бісером (бісероплетіння). У цій техніці бісер нанизується на нитку або нитку для браслетів і використовується для створення візерунків, квітів, прикрас, аплікацій, об'ємних композицій і т.д [28].

Крім шиття бісером є ще плетіння (крім бісероплетіння). Ця техніка включає в себе створення виробів з бісеру за допомогою плетіння, такого як плетіння браслетів, об'ємних косичок, сумок, килимків і т.д [33].

Бісер може використовуватися для вишивки на тканинах, створюючи різноманітні орнаменти, малюнки та сцени. Техніка кріплення бісеру на основу включає в себе прикріплення бісеру до основи, такої як дерев'яна основа, папір, картон або тканина, для створення картин, прикрас, візерунків тощо [45; 33].

Бісер можна сплітати з іншими матеріалами, такими як дрiт, лоза, шнурки, щоб створювати оригінальні прикраси та предмети декору [13].

У техніки годування (ланцюжкові) бісер використовується для створення ланцюжків або стрічок, які можуть використовуватися як прикраси для одягу або аксесуари [27].

Вироби з бісеру можуть бути створені в техніці мозаїки, де бісер використовується для створення маленьких частинок, які об'єднуються, щоб створити зображення або дизайн. Об'ємні композиції включають в себе створення тривимірних виробів, таких як квіти, тварини або предмети, за допомогою бісеру і інших матеріалів [5].

Техніка бродіння (бісерне бродіння) передбачає використання бісеру для створення вишивок на текстильних виробах, таких як одяг, подушки, рушники і т.д. Бродіння може бути виконане в різних стилях і техніках [27; 45].

У техніці голкопробивання (бісерне голкопробивання) бісер проколюється спеціальною голкою через основний матеріал (часто тканину) для створення дизайну або орнаменту [27].

У техніці тиснення (бісерне тиснення) бісер може бути використаний для створення рельєфних візерунків або орнаментів на поверхні матеріалу шляхом натискання або вшивання [5].

Техніка макраме з бісером у ній бісер використовується разом з макраме для створення прикрас і аксесуарів з вузлами та макраме-деталлями [45].

Багато виробів з бісеру створюються за допомогою комбінації різних технік, дозволяючи досягти більшої складності і унікальності у дизайні.

Отже, залежно від техніки виконання, вироби з бісеру можуть мати різну структуру, вигляд і функціональність. Класифікація виробів може бути докладнішою, враховуючи конкретні методи та прийоми, що використовуються в мистецтві бісероплетіння і інших техніках. Для реалізації майстерності та творчого підходу художники і рукодільники поєднують ці техніки або створюють власні унікальні методи роботи з бісером. Класифікація за технікою виконання допомагає розуміти різноманітність та можливості у світі бісерного мистецтва та рукоділля.

Висновки до розділу 2

У розділі 2 проаналізовано класифікацію дизайну виробів з бісеру за матеріалами, технологіями виробництва, застосуванням та стилем.

Систематизація виробів з бісеру важлива для зручності роботи та легшого вибору проєктів, особливо корисна для художників, дизайнерів та тих, хто працює з цим матеріалом.

За типом використаного бісеру створено наступну класифікацію: скляний, пластиковий, дерев'яний, металевий тощо. Скляний бісер дуже популярний матеріал для прикрас, доступний в різних кольорах та розмірах. Пластиковий бісер легкий та доступний матеріал для створення різноманітних прикрас. Дерев'яний бісер додає природній елемент та може мати етнічний стиль. Металевий бісер для створення прикрас з бісеру, які мають металевий блиск.

Розділення виробів на категорії, такі як прикраси (намиста, сережки, браслети), предмети декору (ліхтарики, панно) та інші, дозволяє з легкістю знаходити потрібні ідеї та задуми. Вибір кольору в групуванні комплекту з бісеру є дуже важливим аспектом у створенні гармонійної та привабливої роботи. Правильне поєднання кольорів може значно впливати на враження від прикраси та створювати відчуття спрощення або розкоші.

Прикраси можна класифікувати за їхньою складністю виготовлення або за розміром. Це полегшує вибір проєкту відповідно до рівня вмінь або доступного часу.

Систематизація за тематикою чи стилем корисна для великих колекцій виробів або для власного унікального стилю. Вона полегшує організацію і керування творчим процесом. За допомогою чіткого визначення тематичних або стилістичних груп швидше визначається, які кольори та матеріали підходять до конкретної теми. Це забезпечує консистентність та гармонію виробів всередині колекції.

Розділення прикрас за використаними матеріалами (наприклад, скло, пластик, дерево) полегшує вибір необхідних матеріалів для нової ідеї.

Розглянуто класифікацію виробів з бісеру, яка не лише полегшує організацію та пошук ідей, але також слугує у підвищенні продуктивності та креативності в процесі творчості.

Також важливу роль у створенні аксесуарів з бісеру відіграє техніки їх виготовлення (класичне нанизування, вишивка бісером, плетіння бісером, в'язання бісером). Кожна з цих технік дозволяє майстрині створювати унікальні та естетично привабливі прикраси, використовуючи бісер як основний матеріал. Вибір конкретної техніки може залежати від стилю виробу, особистих вподобань та технічних навичок майстра.

РОЗДІЛ 3.

ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ В ДИЗАЙНІ ВИРОБІВ З БІСЕРУ

3.1. Композиційні особливості виробів з бісеру

Вироби з бісеру є популярним видом рукоділля і мають свої композиційні особливості, які важливі для створення привабливих і гармонійних дизайнів. Композиційні особливості виробів з бісеру грають важливу роль у створенні вигляду і стилю виробу, будь то прикраси, сумки, панно, іграшки чи інші бісерні вироби.

Композиція повинна служити визначеній меті чи функції виробу. Цільове призначення композиційного вирішення виробів з бісеру може бути різним і залежить від того, що саме майстер хоче створити та яка мета його роботи. Композиція є збалансованою в термінах форм, кольорів, текстур і інших елементів. Вона буває симетричною або асиметричною, але головне - забезпечує візуальну гармонію.

Контраст та гармонія – це два ключових аспекти композиційного вирішення. Контраст служить для виділення об'єктів і створення цікавих візуальних взаємодій. Гармонія, з іншого боку, підтримує єдність та сполученість всіх елементів виробу, створюючи збалансований і приємний для очей образ.

Композиція використовує символіку і метафори для передачі певних ідей або повідомлень. Символи можуть бути відомими всім, або ж вони можуть бути створені для конкретного контексту. Важливий етап це як аудиторія сприймає та взаємодіє з композицією. Відгуки та реакції глядачів, споживачів чи користувачів вказують на те, чи вдалося досягти поставленої мети.

Експериментувати та виходити за межі стандартних рішень розширює можливості, вчить на власних помилках, збільшує інноваційність, знижує

страх перед невідомістю, покращує креативне розв'язання проблем. Творчий підхід до композиції приносить неочікувані результати.

Композиція включає акценти, які привертають увагу до певних деталей чи областей виробу. Це може бути досягнуто за допомогою кольору, контрасту, розміщення об'єктів тощо. Композиційне вирішення використовується для виділення основного повідомлення або ключових елементів виробу. Важливі деталі розташовуються ближче до центру уваги або виділені іншим способом. Ритм та повторення створюють єдність та логічну структуру виробу. Повторення елементів або мотивів може сформувати візуальний ритм, який в свою чергу служить для вираження руху та динаміки [9]. Важливим є врахування пропорції та масштабу елементів композиції. Вони визначають, як сприймаються об'єкти в контексті інших об'єктів та простору.

Композиція повинна враховувати контекст використання виробу та аудиторію, до якої вона звертається. Композиція може викликати різні емоції та асоціації у спостерігачів. Це досягається за допомогою кольору, форми, текстури та інших візуальних засобів [32]. Існує тематична та абстрактна композиція в виробах з бісеру – це два різних підходи до створення, які можуть бути використані для вираження різних ідей та стилів.

Тематична композиція передбачає вибір конкретної теми або задуму при створенні виробу з бісеру. Це буває щось конкретне, таке як квіти, тварини, пейзажі, витвори мистецтва або навіть конкретні образи та сцени. Тематична композиція дозволяє створити виріб, який передає конкретний образ або ідею, і є більш реалістичним або стилізованим залежно від теми.

Абстрактна композиція використовує абстрактні форми, лінії, кольори та текстури для створення враження чи емоційної відповіді, але не обов'язково пов'язаної з конкретною темою чи об'єктом [31].

Вироби з абстрактною композицією можуть бути більш відкритими для інтерпретації глядача і дозволяють більше творчості та експериментів з формами і кольорами [31].

У бісерних виробках часто використовують бісер різних форм і розмірів. Це додає текстуру і об'єму виробу. Наприклад, використання більшого бісеру для центральних частин і дрібнішого для деталей надає глибину і виразність. Різні форми і розміри бісеру слугують для створення різних текстур і деталей виробу. Великі намистини можуть виділятися як центральний акцент, тоді як дрібний бісер може використовуватися для створення нюансів та деталей [5].

Варіація текстури в бісерних виробках створює цікавість і рух у дизайні. Для досягнення цього можна застосовувати різні техніки плетіння, такі як французьке плетіння, гладь або вишивка бісером. Використання різних технік плетіння і композиційних рішень дозволяє створювати різні текстурні ефекти на виробі. Наприклад, вишивка бісером надає виробу м'яку текстуру, тоді як французьке плетіння додає об'єм і глибину [45].

Важливим етапом є розгляд всіх деталей виробу і визначення, як вони взаємодіють між собою. Композиція повинна бути збалансованою і гармонійною, із центральним акцентом або фокусом у виробі. Важливо розглядати всі елементи комплекту як частину єдиного цілого. Правильна композиція включає в себе розташування кожного елемента так, щоб створити гармонійний і збалансований вигляд. Може бути корисним використовувати основні принципи дизайну, такі як закони третини або "Золотий відрізок" [26].

Додавання різних прикрас, таких як бісерні намистини, стрази, перли і фурнітура, може призвести до створення більш складних і вишуканих дизайнів. Планування розташування бісеру на поверхні виробу важливо для досягнення бажаного візуального ефекту. Різні місця і способи кріплення можуть створювати різні візерунки і фактури. Важливу роль відіграє ціль створення виробу і відповідно його розміри і пропорції, щоб він виглядав гармонійно [4].

Отже, ці композиційні особливості застосовуються як при створенні прикрас, так і при виготовленні інших бісерних виробів, таких як сумки, панно, тощо. Креативність і вміння поєднувати ці елементи допоможуть

створити унікальні і власноруч привабливі, виготовлені бісерні вироби, які виражають вашу творчість і стиль.

Композиційне вирішення виробів відіграє ключову роль у створенні якісних і ефективних дизайнів. Обґрунтування композиційного вирішення виробів вимагає ретельного аналізу завдань та мети, врахування дизайнерських принципів та творчого підходу до створення візуального образу. Композиція має підтримувати ідею та цілі виробу, роблячи його привабливим та ефективним для споживачів чи аудиторії.

3.2. Колір та його вплив на виразність виробів з бісеру

Колір грає важливу роль у виразності виробів з бісеру, так як він може впливати на наші емоції, настрої і сприйняття виробу. Гармонійне поєднання кольорів допомагає створити привабливий образ. Вибір кольорів бісеру може відображати тему, настрої та стиль виробу. Наприклад, використання яскравих кольорів може створювати веселу та живу атмосферу, тоді як приглушені відтінки можуть додати елегантності і спокою. Колір може також використовуватися для створення контрасту або гармонії в дизайні.

Різні кольори можуть викликати різні емоції і асоціації. Наприклад, червоний може символізувати пасію і енергію, зелений – спокій і природу, а синій – спокій і глибоку думку. Вибір кольору може допомогти виразити певний настрій або ідею через виріб з бісеру [31].

Кольори визначають зовнішній вигляд виробу з бісеру. Вони можуть додати яскравості, глибини та привабливості, або навпаки, створити стриманий та елегантний вигляд. Ваш вибір кольорів може підкреслити стиль і дизайн вашого виробу [32].

Кольори мають різну символічну значущість в різних культурах і традиціях. Наприклад, червоний може символізувати щасливу подію в деяких культурах, а в інших – сигнал про небезпеку. Важливо враховувати ці культурні аспекти при виборі кольорів у вашому виробі, особливо, якщо він буде використовуватися у певному контексті [31].

Кольори підкреслюють тему або ідею виробу. Наприклад, якщо створювати виріб з бісеру з темою осені, використання пастельних відтінків може не бути найкращим вибором, а от червоні, оранжеві та коричневі кольори підкреслять осінню атмосферу. Колір може бути пов'язаний з концепціями або символами. Наприклад, білий часто асоціюється з чистотою і невинністю, а чорний – з таємничістю і елегантністю. Використання таких символічних кольорів може додати глибини історії вашого виробу.

Змішування різних кольорів в бісерних виробах може створювати цікаві контури і взаємодії. Наприклад, контраст між двома протилежними кольорами, такими як червоний і зелений, може надавати виробу виразний і яскравий вигляд. Важливо також враховувати індивідуальний смак і вподобання людини, для якої ви створюєте виріб з бісеру. Колір повинен відповідати її стилю та вподобанням [31].

Отже, колір грає ключову роль у створенні виразних виробів з бісеру, і важливо обирати його з урахуванням ваших цілей і інтенцій. Ви можете експериментувати з різними кольорами і комбінаціями, щоб досягти бажаного виразного ефекту у своїх роботах.

3.3. Технологічні етапи бісероплетіння

Технологічні етапи бісероплетіння – це послідовні кроки та процеси, які використовуються при створенні різних виробів з бісеру.

Перший крок – це вибір бісеру та інших матеріалів, необхідних для вашого проекту. Бісер може бути в різних розмірах, кольорах і формах, обирається той, який потрібен для того чи іншого дизайну. Також можуть знадобитися інші матеріали, такі як нитки, голки, застібки тощо.

Після вибору матеріалів їх необхідно підготувати для роботи. Це може включати в себе розділення бісеру на окремі нитки, якщо робота з ниткою, або нанизування бісеру на голки, якщо використовувати цей метод [30].

Для більш складних виробів знадобиться розробити схему або дизайн, щоб знати, як потрібно нанизувати бісер. Це особливо важливо, якщо

створювати складні малюнки або орнаменти. Сам процес бісероплетіння включає в себе нанизування бісеру на нитку або голку і створення бажаного дизайну. Це може вимагати точності, терпіння та ретельності [33].

Після завершення бісероплетіння можна додати завершальні дотики, які можуть включати в себе застібки, прикраси або інші деталі. Також знадобиться обрізати нитки і закріпити кінці, щоб робота була завершеною та міцною. Після всіх цих етапів завершено готовий виріб з бісеру. Це може бути браслет, кільце, сережки, сумка або інше прикраса або предмет побуту, зроблені за допомогою бісеру.

Отже, бісероплетіння – це мистецтво, можна експериментувати з різними техніками та матеріалами, щоб створити унікальні вироби.

3.4. Стилi в дизайні виробів з бісеру

Дизайн виробів з бісеру може бути дуже різноманітним і відображати індивідуальний стиль кожного майстра. Існують такі стилі в дизайнах виробів з бісеру: класичний, етнічний, мінімалізм, романтичний, готичний, еко-стиль, спортивний, сучасний, абстракція, авторський.

Вироби в *класичному стилі* мають традиційні форми і кольори. Вони можуть бути виготовлені в стилі вінтажу або античних прикрас.

Важливу роль в історії бісероплетіння відіграє *етнічний стиль*. Він використовує мотиви та кольори, характерні для певного етносу або культури. Наприклад, африканський, індійський або народи Північної Америки [41].

Вироби в стилі *мінімалізму* зазвичай мають прості форми і кольори. Мінімалістичний дизайн підкреслює елегантність і простоту.

Романтичний стиль характеризується використанням ніжних кольорів, квітковими мотивами та візерунками. Вироби можуть бути прикрашеними кришталем або перлинами [35].

Готичний стиль використовується для створення містичних та темних виробів з бісеру з використанням чорного кольору, камінців у вигляді крижанців і металевих аксесуарів.

Вироби в *еко-стилі* виготовляються з використанням природних матеріалів, таких як дерево, раковини або рослинні волокна. Вони підкреслюють природність і екологічність.

Спортивний стиль характеризується використанням яскравих кольорів і геометричних візерунків. Вироби можуть нагадувати символи або логотипи спортивних команд [35].

Сучасний стиль об'єднує елементи з інших стилів, щоб створити оригінальні та сучасні вироби з бісеру. Він відображає останні модні тенденції і включає сучасні кольори, форми і матеріали. Вироби можуть бути яскравими і неочікуваними.

Абстракція використовує абстрактні форми та кольори, щоб створити враження руху та динаміки. Вироби в цьому стилі можуть мати незвичайні форми та орнаменти, а також можуть бути виконані в неочікуваних кольорах. Абстрактний стиль відображає імпульсивність та експериментальність [35].

В *авторському стилі* майстри можуть створювати власні унікальні стилі, поєднуючи різні елементи та ідеї. В кожному стилі вироби з бісеру мають свій художній вираз, який відображає естетичні уявлення дизайнера та відображає його творчий підхід до створення виробу. Вироби з бісеру можуть мати різноманітні форми та розміри, від невеликих прикрас до великих панно та картин. Ці стилі в дизайні виробів з бісеру можна комбінувати і адаптувати в залежності від індивідуальних уподобань та теми конкретного виробу. Результати можуть бути дуже різними і вражаючими, дозволяючи виразити свою творчість та створити унікальні аксесуари.

Зважаючи на багато різних стилів в дизайні виробів з бісеру, важливо також враховувати тему та призначення виробу.

Крім стилів, важливо враховувати різні техніки обробки бісеру, такі як вишивка бісером, плетіння, низька чи висока густина в'язки і багато інших, які можна поєднувати, щоб створити цікаві та виразні вироби [45].

Стиль та техніки, що використовуються при створенні виробу з бісеру, можуть визначати не лише художній вираз, а й функціональність виробу. Наприклад, використання технік вишивки бісером може додати деталей та різноманітності до одягу чи аксесуарів. Крім того, стиль та техніки можуть впливати на те, для якого ринку призначений виріб з бісеру. Наприклад, вироби в класичному стилі можуть бути більш популярні серед людей, які шукають традиційні та консервативні вироби, тоді як сучасний стиль може бути більш популярним серед молодих та експериментальних людей.

Крім того, використання різних кольорів та матеріалів також може відображати різні аспекти художнього виразу виробу з бісеру. Наприклад, використання яскравих кольорів може відображати радість та енергію, тоді як використання приглушених кольорів може відображати спокій та меланхолію [33].

Отже, вибір стилю та техніки для створення виробу з бісеру може бути важливим естетичним та функціональним рішенням. Різні стилі та техніки можуть відображати різні аспекти художнього виразу та впливати на те, як виріб сприймається та використовується в різних контекстах.

Дизайн виробів з бісеру дуже різноманітний. Вибір стилю залежить від вашого смаку, теми виробу та його призначення. Важливо експериментувати, творити та виражати свою індивідуальність через цю чудову форму мистецтва.

3.5. Перспективи використання бісеру у сучасному дизайні

Використання бісеру у сучасному дизайні має безмежний потенціал і є цікавим напрямком для креативних дизайнерів та художників. Бісер використовується для прикраси одягу, створення блискучих акцентів на платтях, сукнях, сорочках та інших модних виробах. Він слугує для

створення оригінальних орнаментів, аплікацій і навіть цілих візерунків на текстильних виробках. Бісер може стати основним матеріалом для виготовлення блискучих прикрас, таких як намиста, браслети, сережки і навіть головні убори. Ці аксесуари є дуже стильними та оригінальними [33].

Бісер також застосовується для ручної вишивки. Він може бути доданий до текстильних виробів, які мають вишиті малюнки або орнаменти, щоб надати їм додаткового блиску і текстури [45].

Бісер ідеально підходить для створення різноманітних предметів декору для дому, таких як підвіски, занавіски, панно, подушки та інше. Це додасть вашому інтер'єру унікальний стиль і вишуканість. Бісер може бути використаний для виготовлення сучасних художніх творів, для створення унікальних мистецьких проєктів, таких як мозаїки, живопис або скульптури. Художники можуть створювати картини і інші мистецькі роботи з використанням бісеру як матеріалу для вираження свого творчого бачення.

Бісер і блискучі прикраси залишаються актуальними у світі моди, і вони часто використовуються дизайнерами для створення неповторних колекцій. Такі елементи, як бісерні сукні, сумки та взуття, можуть бути популярними серед модних знавців. Вироби з бісеру підходять для чудових подарунків. Їх виготовляють вручну та персоналізують для отримувача, створивши щось унікальне та цінне. Деякі дизайнери використовують бісер у високій моді, створюючи шикарні вечірні сукні, аксесуари та взуття з бісеру. Це додає новий рівень розкоші до бісерних виробів [28].

Бісер відмінно вписується у сучасний інтер'єрний дизайн. Він може стати складовою частиною декоративних елементів, таких як бісерні завіски, світильники, або декоративні подушки. Це додасть інтер'єру оригінальність та стиль.

Використання бісеру у DIY (зроби сам) проєктах стає все популярнішим хобі. Люди створюють власні бісерні вироби, такі як браслети, кулони, або навіть одяг, які можуть бути носити або дарувати друзям та родині [36].

Бісер ідеально підходить для створення елегантних весільних прикрас, таких як вінчальні вінки, букети, прикраси для столів та інше. Він додасть весільній церемонії та прийманню особливого блиску і розкоші [11]. Бісер також може служити для створення стильних аксесуарів для волосся, таких як затискачі, ободки, або шпильки. Це додасть образу додатковий акцент і грайливість.

Отже, використання бісеру у сучасному дизайні відкриває безмежні можливості для творчості та самовираження. Цей матеріал може бути використаний для створення різних предметів мистецтва і дизайну, додаючи їм блиск та елегантність, стиль та оригінальність, роблячи їх видовищними та привабливими. Бісер має безмежний потенціал для використання у сучасному дизайні і завжди залишатиметься актуальним та популярним матеріалом серед творчих людей.

3.6. Інновації у бісероплетінні

Розвиток бісероплетіння – це постійний процес, який включає в себе нові техніки, матеріали та тенденції. Інновації в виробах з бісеру охоплюють нові підходи до дизайну, використання матеріалів та функціональності. Майстри бісероплетіння постійно експериментують і розвивають нові техніки. Наприклад, техніка "пейслі" або створення бісерних мозаїк. Спеціалізовані стилі, такі як бохо, мінімалізм, або етнічний дизайн, також набирають популярності.

Деякі майстри створюють бісерні прикраси, які мають інтерактивні елементи, такі як рухливі частини або світлодіоди. Це може надати виробам більшу ефектність та привернути увагу. Виробництво бісерних виробів може стати більш ефективним завдяки використанню технологій, таких як 3D-друк або лазерна різка для створення складних шаблонів. В деяких виробах інтегруються електронні компоненти, такі як світлодіоди або датчики, що дозволяє створювати бісерні вироби зі світловими ефектами, реагуючими на

рух чи дотик [38]. Багато дизайнерів впроваджують концепції електроніки в свої творіння.

THRŌW, створений дизайнеркою Лілією Костинко, особливий своєю спеціалізацією на світловій біжутерії. Її колекції, включаючи намиста та сережки зі світлодіодами, вражають яскравими та естетично привабливими ефектами, створюючи унікальний дизайн.

Бренд Vlnaya об'єднує технології та моду, створюючи прикраси з вбудованими світлодіодами, які можуть світитися різними кольорами. Їхні творіння втілюють інновації у світі біжутерії, комбінуючи стиль та функціональність.

Glowee, як стартап, досліджує використання бактерій для створення світлової біжутерії. Їхні проекти засновані на використанні біолюмінесцентних організмів, що дозволяє створювати унікальні світлові ефекти у прикрасах.

MikroMasch створює неймовірно тонку та елегантну світлову біжутерію, використовуючи мікроелектроніку та світлодіоди. Вбудовані джерела світла додають їхнім творінням особливий шарм та стиль.

Lumen Couture, спеціалізуючись на технологічній моді, вирізняється створенням сучасних та стильних прикрас, які використовують світлодіоди для створення динамічних світлових ефектів. Їхні творіння втілюють технологічну інновацію в біжутерійному дизайні [38].

Ці дизайнери використовують свою творчість та технічні навички, щоб створити світлову біжутерію, яка не лише прикрашає, але і створює унікальний інтерактивний досвід для користувачів.

Бісер може поєднуватися з іншими матеріалами, такими як текстиль, метал, шкіра чи скло. Це дозволяє створювати унікальні та ексклюзивні вироби з бісеру. Замість традиційних бісерних прикрас, інноваційні вироби можуть бути більш функціональними, наприклад, бісерні годинники, гаманці, чохли для смартфонів або інші предмети побуту.

Виробництво бісерних виробів може ставати більш екологічно чистим, використовуючи вторинні матеріали, біорозкладний бісер або методи виробництва з меншим викидом CO₂. Росте увага до сталого виробництва та використання екологічно чистих матеріалів у бісероплетінні [29; 33].

Багато дизайнерів і брендів у світі моди та рукоділля звертають увагу на сталі матеріали та сталий підхід до виробництва. Дизайнери біжутерії Жаклін Дженкінс, Шарлотта Голдберг, Шарлотта Люкер створюють елегантні та оригінальні вироби, використовуючи бісер, різноманітні природні матеріали та дорогоцінних каменів, у своїх колекціях. Якщо порівнювати Monique Réan та бренд Alex and Ani, обидва вони славляться своєю зосередженістю на сталому та екологічно чистому виробництві біжутерії. Monique Réan використовує високоякісні природні матеріали та дорогоцінні камені, акцентуючи свою увагу на сталому розведенні ресурсів. З іншого боку, бренд Alex and Ani спеціалізується на виготовленні біжутерії з відновлюваних матеріалів і визначається своєю твердою зобов'язаністю до сталого виробництва, віддавши перевагу екологічним цінностям у своєму підході до створення унікальних прикрас [33].

Бразильська дизайнерка Анна Корні спеціалізується на створенні унікальних біжутерійних виробів з використанням бісеру і дорогоцінних каменів [41]. Піппа Small, в свою чергу, створює унікальні природні вироби, використовуючи мінерали та дорогоцінні камені, та активно підтримує проекти з підтримки спільнот, включаючи використання стали в своїх творіннях [29].

Деякі бісерні вироби можуть бути частиною освітніх проєктів, які навчають дітей та дорослих мистецтву бісероплетіння та сприяють розвитку креативності. Деякі майстри створюють бісерні вироби, які мають особисту історію або символізують певні події чи емоції. Це робить вироби ще ціннішими для власника. Розробка нових видів бісеру, які мають особливі властивості, такі як більший розмір або незвичайна форма, може відкривати нові можливості для дизайнерів.

Бісероплетіння стає більш інклюзивним, і відкривається для різних спроможностей та здібностей людей. Це може включати в себе розробку спеціальних інструментів та методів для тих, хто має обмеження в рухах. З'являються інтерактивні онлайн-курси, де можна навчитися бісероплетінню та обмінюватися досвідом з іншими учасниками. Також створюються відеоуроки та ресурси для самостійного навчання. Інтернет дозволяє майстрам бісероплетіння об'єднуватися в спільноти та форуми, де вони можуть ділитися своїми роботами, досвідом та натхненням.

Зростає вплив різних культур на бісероплетіння завдяки глобальним комунікаціям та обміну ідеями. Майстри можуть використовувати традиційні техніки та мотиви з різних країн для створення унікальних виробів. 3D-друк, лазерна різка та інші сучасні технології можуть використовуватися для створення складних шаблонів, що допомагають майстрам у бісероплетінні створювати більш складні та точні вироби [29]. Деякі художники поєднують бісер з віртуальною реальністю, створюючи інтерактивні арт-проекти, де глядачі можуть взаємодіяти з бісером через AR-технології [29].

Дизайнерка біжутерії Джульєтт Сайєрс впроваджує віртуальну реальність у свою творчість. Вона експериментує з вражаючими 3D-моделями своїх прикрас, поєднуючи бісер із сучасними технологіями, що дозволяє клієнтам віртуально переглядати та персоналізувати свої замовлення [29]. Лорен Бовєр в рамках свого проєкту "The Unseen" використовує технології віртуальної реальності для створення концептуальних біжутерних проєктів. Її роботи вражають не лише використанням бісеру, але й тим, що вони взаємодіють з навколишнім світом, можуть змінювати колір та форму в залежності від різних умов [29]. Творчість Маріко Кусумото поєднує бісер з віртуальними об'єктами у формі біжутерії, експериментуючи зі злиттям фізичного та віртуального. Її арт-проекти включають взаємодію бісеру з іншими віртуальними елементами, такими як анімації чи цифрові об'єкти.

Джошуа Хаген вражає своїм творчим підходом, використовуючи віртуальну реальність для створення захоплюючих візуалізацій у сфері біжутерії. Його проєкти включають в себе віртуальні та доповнені реальності, надаючи їм інтерактивність та унікальність. Художниця-біжутер Ірина Долинська також використовує віртуальну реальність у своїй творчості, створюючи вражаючі анімації та відео-артуворіті. Її роботи відрізняються тим, що бісерні елементи оживають у віртуальному просторі, що додає новий розмір виразності та інновацій до її унікального підходу до біжутерного мистецтва [43].

Бісероплетіння може бути інтегровано в інші види мистецтва, такі як живопис або скульптура, створюючи унікальні мистецькі проєкти. Майстри створюють великі бісерні інсталяції або скульптури, які можуть бути виставлені на великих подіях або в громадських місцях. Майстри бісероплетіння можуть використовувати свої вироби для підтримки благодійних організацій та соціальних ініціатив, що робить це хобі ще більш значущим.

Отже, розвиток бісероплетіння постійно збагачує цю форму мистецтва і робить її доступною для широкого кола творців. Люди з різними рівнями навичок і інтересами можуть знайти своє місце в світі бісероплетіння та внести свій власний внесок у розвиток цієї галузі. Інновації у виробі з бісеру дозволяють майстрам виявляти свою креативність і надавати бісерним виробам новий рівень значущості і виразності.

Висновки до розділу 3

У розділі 3 вивчено засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру, такі як кольорова гама, форми, текстури, лінії, фактури та композиція. Визначено перспективи використання бісеру у сучасному дизайні. В сучасному дизайні можна використовувати нестандартні та неочікувані кольорові комбінації для створення унікального враження. Експерименти з градієнтами, контрастами та несподіваними поєднаннями кольорів можуть

значно покращити виразність та оригінальність бісерних виробів. Новаторський дизайн прикрас сприяє використанню нестандартних та інноваційних форм. В сучасному дизайні можна використовувати багатоманітні текстури бісеру для створення цікавого візуального ефекту.

Досліджено інновації у бісероплетінні. Деякі художники випробовують нові види бісеру та матеріалів, такі як полімерні бісери, бісер з натуральних матеріалів, кристали та інші екзотичні склади. Підкреслено, що рукодільниці використовують різні технології для полегшення процесу плетіння бісером, такі як віртуальні або розширені реальності для створення та відображення схем та дизайнів. Глобалізація дає можливість художникам обмінюватись ідеями та цікавитися традиціями з різних культур, що може призвести до нових напрямків у бісероплетінні.

Вивчено технології виготовлення виробів з бісеру, включаючи вибір матеріалів, інструментів та методів в'язання. Інноваційні техніки бісероплетіння розширюють горизонти цієї традиційної ремісницької галузі, надаючи художникам нові інструменти та можливості для творчого вираження: віртуальна реальність; 3D-моделі прикрас; 3D-друк; світодіоди.

Вибір правильних матеріалів для виготовлення виробів з бісеру грає важливу роль у створенні якісного та естетичного продукту. Обираючи інструменти для виготовлення виробів з бісеру, важливо враховувати, що це впливає на точність та комфорт роботи. Багато дизайнерів і брендів у світі моди та рукоділля звертають увагу на сталі матеріали та сталий підхід до виробництва. Існує кілька аспектів для створення екологічно відповідних виробів з бісеру: використання екологічно чистих матеріалів; переробка та вторинне використання; відсутність токсичних речовин; локальні та відновлювані ресурси; екологічно чисті процеси обробки. Вони не лише мають естетичну цінність, але й дбають про довкілля та здоров'я споживачів.

Проаналізовано технологічні етапи бісероплетіння. Вони включають ряд дій та процесів, які допомагають створити красивий та міцний виріб із бісеру.

РОЗДІЛ 4.

ПРОЄКТНА РОЗРОБКА КОМПЛЕКТУ ВИРОБІВ З БІСЕРУ «ЧОРНОБРИВЦІ»

4.1. Обґрунтування змісту композиційного вирішення виробів

Для розробки проектної частини обрано створення комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці», що є метою роботи. Тема «Чорнобривці» відповідає популярним та актуальним тенденціям створення виробів з бісеру, має емоційне або історичне значення для багатьох людей. Тема «Чорнобривці» привертає увагу до екологічних та енергетичних питань, що робить створений комплект не лише стильними, але й зарядженими суспільною важливістю.

Чорнобривці (лат. Viola) – різновид рослин, які відомі своїми чудовими квітами та багатогранними біологічними властивостями. Вони є одним з українських народних символів, стали важливою частиною національної спадщини, збагативши культуру та духовність, які втілюють ідеї дитинства, рідності матері та батька, та зв'язок з рідною оселею. Їхня присутність у фольклорі, мистецтві та обрядах додає глибини та національного гордості, нагадуючи про важливі цінності сім'ї, традицій та зв'язку з природою. Ці квіти стали метафорою не лише краси і життєвої сили, але й єднання людей у спільному корені національної ідентичності.

Цвітіння чорнобривців – це видовжений і естетично привабливий етап життєвого циклу рослини. Квіти використані в комплекті мають ніжний перехід від жовтого до відтінків помаранчевого і червоного, що надає їм особливий шарм. Листя рослини серцеподібної форми, які можуть символізувати кохання, ніжність та гармонію, ідеально вписуються в образ чорнобривців. Їхня серцеподібна форма може стати метафорою ніжності і пристрасності, а також виражати урочистість взаємин. Ці листочки є символом життя і росту, підкреслюючи важливість розвитку взаємин та об'єднання в єдиний гармонійний образ. Таким чином, образ чорнобривців з листям у

формі серця стає втіленням любові та внутрішньої гармонії в національному контексті.

Отже, образ чорнобривців гармонійно вписується в комплект з бісеру, утворюючи злагоджений ансамбль, де кожен елемент доповнює та підкреслює вроду і значущість іншого. Чорнобривці, як символ краси та єднання, знаходять своє втілення в бісерних виробках, створюючи не лише естетичний ефект, але й поглиблюючи сенс культурних та національних цінностей. Такий комплект виражає глибокий зв'язок із природою, традиціями та ручної праці, відзначаючи унікальність та важливість кожного елемента.

4.2. Складові частини розробки комплекту

Розробка комплекту з бісеру «Чорнобривці» включає в себе наступні складові частини: кольє, гердан, підвіска, браслети, сережки, каблучка. Вони створюють повний образ і роблять його більш унікальним та цікавим для покупців. Кожен елемент створений з урахуванням найновіших технік та дизайнів у виробництві біжутерії.

Кольє – це вид оздоби, яка носить на ший. Образ чорнобривців є основним елементом комплекту з бісеру, акцентуючи увагу глядача. Відтінки червоного, жовтого та оранжевого бісеру відтворюють нюанси квіток. Таке кольє не лише прикрашає, але й розповідає історію культурної спадщини, вражаючи своєю символікою та вишуканістю.

Гердан – це традиційна українська прикраса у вигляді намиста чи ланцюжка, який декорує шию власниці. Виготовлення гердану з образом чорнобривців надає йому особливого шарму та органічно поєднує його з природнім середовищем. Листочки чорнобривців символізують природну красу, а форма серця додає елементи кохання та єднання.

Підвіска – це ozdoba, яка прикріплюється до ланцюжка чи браслета та висить вниз. Це може бути великий пendants чи аксесуар з невеликим елементом, що висить, інколи прикріпленим до ланцюжка чи шнура. Цей

унікальний елемент прикраси може не лише доповнити образ, а й надати йому глибокий сенс. Серцеподібні листочки чорнобривців можуть ідеально підкреслити символіку кохання та ніжності, створюючи романтичний і елегантний акцент.

Браслет – це прикраса, яку носять на зап'ясті або на плечі з метою прикрашання. Це чудовий аксесуар, що поєднує в собі природну елегантність та національний колорит, створюючи неповторний стиль та атмосферу. Спосіб, яким браслет носить, може бути амулетом або служити як пам'ятка чогось важливого в житті власника. Це може бути символ кохання, ніжності або захисту, що надає прикрасі додатковий емоційний вимір.

Сережки – це вид виробу, які носять на вухах. Вони не лише прикрашають вуха, але й можуть мати глибокий сенс та історію, що робить їх особливими та неповторними аксесуарами. Також можна включати форму та текстури, що нагадують листочки чи квіткові мотиви, надаючи прикрасам вишуканість та елегантність.

Каблучка – це прикраса, яку носять на пальці. Додавання образу чорнобривців до такої каблучки може надати їй природного та органічного вигляду. Використані деталі з металевим блиском у каблучки слугують для підсилення енергії притягання прибутку. Така унікальна прикраса може служити як вираження індивідуальності та творчого підходу до моди, а також як чудовий спосіб висловити свою пристрасть до природи та символічні значення чорнобривців.

Отже, цей комплект забезпечить покупців унікальним і стильним образом, відображаючи красу та елегантність чорнобривців у вигляді біжутерії. У розробці комплекту з бісеру «Чорнобривці» червоні та оранжеві відтінки бісеру призначені для ефективного захисту свого власника від негативного впливу. Жовтий колір також відомий своїм захисним впливом. Зокрема, жовтий бісер з металевим блиском володіє властивістю приваблювати благополуччя та прибуток до свого володаря. Це додає не лише естетичний аспект, але і визначає цю роботу як особливу із

символічним змістом, що може привертати покупців, які цінують не лише красу, але й енергетичні якості виробу.

4.3. Композиційні особливості розробки

Розробка комплекту виробів з бісеру – це творчий процес, який включає в себе створення різних прикрас або виробів з використанням бісеру. Для успішного створення комплекту важливо врахувати ряд композиційних особливостей.

Однією з основних рис композиції є вибір кольорів. Кольори бісеру мають гармоніювати між собою та підходити до загального стилю комплекту. У комплекті «Чорнобривці» основний акцент робиться на виборі теплих кольорів, що включають відтінки червоного, жовтого та помаранчевого. Цей підхід до вибору кольорів вносить в комплект відчуття тепла, енергії та життєрадісності.

Від розміру та форми бісеру залежить структура та текстура виробу, а також впливає на загальний вигляд та відчуття прикраси. Використання різних розмірів бісеру в комплекті «Чорнобривці» дозволяє створювати різноманітність та виразність в деталях. Великий бісер виділяє ключові елементи чи центральні деталі прикраси. У виробках великі квіти слугують центральним фокусом на кольє "Чорнобривці", надаючи йому виразності та величчю. Дрібний бісер використовується для створення дрібних деталей, таких як квіткові мотиви чи вишукані візерунки та для заповнення певних областей, створюючи гладку текстуру. Різноманітні розміри та форми бісеру в комплекті дозволяють домогтися багат шаровості та виразності, що робить прикрасу більш цікавою та витонченою.

Врахування комплекту як єдиної композиції є ключовим елементом успішного дизайну біжутерії. Важливо, щоб кожен елемент гармонійно вписувався в загальний стиль, створюючи згуртований та збалансований вигляд. Усі елементи комплекту «Чорнобривці» мають спільні елементи дизайну, такі як квіти та листя рослини, що поєднують їх між собою. Вироби

мають спільні кольори. Теплі відтінки добре поєднуються та взаємодоповнюють один одного, створюючи гармонійний колорит.

Баланс і симетрія є ключовими елементами для створення вдалої композиції в комплекті «Чорнобривці». Симетричний дизайн, де елементи справа і зліва від центрального акценту виглядають однаково або мають схожу форму, може надати прикрасі вишуканості та гармонійного вигляду. Велике кільце з чорнобривцями центральний акцент композиції. Воно має однакові та подібні елементи, які не переважають один одного від центрального акценту.

Тема виробів з бісеру «Чорнобривці» - яскравий та теплий комплект символізує квітучу весну, а декоративні мотиви чорнобривців надають виробам дзеркальну красу природи. Використання ліній і контрастів у комплекті «Чорнобривці» дозволяє створити вражаючі візуальні ефекти та надати прикрасі унікальності. Яскравий червоний бісер у виробках на фоні темно-зеленої основи створює виразний контраст та привертає увагу. У прикрасах пелюстки квітів починаються з світлішого відтінку та поступово переходить до темного створюючи візуальну динаміку.

Отже, розробка комплекту «Чорнобривці» зберігає тематичну єдність, барвисту палітру, лінії та форми, градієнтні ефекти, використання бісеру та матеріалів, баланс та симетрію, комплексність та лаконічність, а також природний вигляд. Ці елементи створюють вишуканий та виразний комплект, який відображає усю красу та символіку чорнобривців. При гармонії та збалансованості між всіма складовими виробів досягається естетичний і виразний дизайн.

4.4. Образно-стилістичні рішення розробки

У комплекті виробів з бісеру «Чорнобривці» закладений образ, символіку та естетику українських квітів. Чорнобривці в українській культурі часто асоціюються зі щирістю, чистотою та красою. У виробках застосовані кольори, форми та орнаменти, що нагадують про ці цінності. Використані

елементи створюють не лише естетично привабливий вигляд, але й поглиблюють емоційний зв'язок з традиціями та цінностями, які мають особливе значення для українського співтовариства. Такий дизайн не лише передає красу природи, але і вбирає в себе глибокий сенс та співпереживання, що робить його особливо цінним у контексті української культурної спадщини.

Комплект втілює вишуканість та жіночність. Використання дрібного бісеру, вишуканих форм та елементів дизайну створює ніжний і елегантний образ. Легкість та гнучкість у дизайні відображає вишуканість, що властива чорнобривцям і дівочості. Образ чорнобривців нагадує про природну грацію українських дівчат чорнобрових. Ці квіти уособлюють національну красу України так як наші славні молодиці.

Чорнобривці часто пов'язуються із сонцем. Відтінки теплого вечірнього сонця створюють атмосферу затишку. Це додає образу світла та тепла. Усі елементи дизайну символізують трансформацію та розвиток, подібно тому, як чорнобривці розцвітають і розвиваються. Серцевидні та круглі форми відображають любов та єдність, як єднається наш народ в одне ціле.

Створена композиція і різні елементи дизайну поєднуються в невеличкі квіткові композиції, підкреслюючи тему чорнобривців. Зелені листочки та гілочки надають композиції більш природного вигляду та підкреслюють тему природної краси та гармонії. Креативні способи закріплення, такі як дужки, застібки або нитки, виглядають як стебла чи гілки. Ефект градієнту у пелюстках, починаючи з одного кольору та плавно переходячи в інший зображений досить реалістично схожий до справжньої рослини.

4.5. Матеріали і технологія виготовлення

Для створення комплекту «Чорнобривці» з бісеру обрано наступні матеріали: різні кольори та розміри бісеру для створення квітів, листочків та інших деталей; прозорі нитки або нитки в кольорі бісеру для з'єднання елементів та створення основи прикрас; тонкі голки для роботи з бісером та

нитками; кільця або інші базові форми для створення основи кольє та браслетів; терміни для обробки кінців ниток та їхнього закріплення; плоскогубці для обрізання та формування дрібних деталей, ножиці для обрізання ниток; схеми та інструкції для створення конкретних елементів комплекту та їхнього з'єднання.

Створення комплекту "Чорнобривці" з бісеру включає в себе кілька етапів виготовлення. Важливий етап вибору бісеру різних кольорів та розмірів, щоб створити квіти, листя, стебла, вибір дизайну для кожної частини комплекту та визначення кольорової палітри. Врахування схеми кольорів додають гармонію та співвідношення.

Підготувати всі необхідні матеріали, і відсортувати їх за кольорами та типами. Початок з основних кольорів чорнобривців: червоний, оранжевий, жовтий, зелений.

Наступний етап виготовлення розрізання нитки на потрібну довжину та підготовка голки для плетіння бісеру. У створенні комплекту «Чорнобривці» важливе використання якісних бісерні ниток або нитки для брошури. Щоб виготовити комплект знадобляться тонкі голки для бісероплетіння.

Початок роботи зі створення квітів передбачає творення кожного квіткового бутончика як самостійного елемента. Процес включає в себе продовження виготовлення листочків, де враховуються їхні розміри та форма. Додавання деталей спрямоване на те, щоб листочки виглядали як найбільш природні та реалістичні. З'єднання квітів та листочки створює невеликі композиції або кластери. Після створення квітів і листя кріпляться до них бісерні стебла. Якщо дизайн потребує, то можна до нього додати застібки та іншу фурнітуру.

Етап перевірки включає в себе переконання, що всі бісерини мають надійне з'єднання. Закінчення виробу слугує шляхом додавання кріплення, такого як застібки та ланцюжки. Об'єднання підготовлених компонентів спрямоване на створення кольє. Форма та розмір ланцюжка визначаються з урахуванням стилю комплекту.

Заключний етап включає перевірку всіх з'єднань і застібок, внесення необхідних корекцій та виконання фінальної обробки. Виготовлення комплекту "Чорнобривці" завершується його упакуванням як подарунка або приємним носінням з задоволенням.

Отже, створення комплекту "Чорнобривці" з бісеру – це не лише творчий процес, але і можливість виразити свою індивідуальність і талант.

Висновки до розділу 4

Створення комплекту "Чорнобривці" з бісеру – це захоплюючий творчий процес, який дозволяє виразити уяву та вміння в біжутерії. Кожен етап виготовлення від вибору дизайну та кольорів до остаточного оцінювання та упаковки важливий для створення вишуканого та унікального комплекту.

Виготовлення виробів "Чорнобривці" включає в себе кілька етапів: обрання ідеї та дизайну; підготовка матеріалів; створення кольє; виготовлення браслета; створення сережок та каблучки; фіксація і збирання комплекту; оцінка та корекція; завершення та представлення.

Тема «Чорнобривці» надає можливість не лише створити красиві біжутерні вироби, а й втілити символіку та значення. Використання червоного, оранжевого та жовтого бісеру не лише додає краси, але й має глибокий сенс, що дає глибини, значимості творчому витворі, збагачуючи вашу креативність.

Збалансований підбір кольорів, вдумливо створені елементи дизайну та уважний вибір матеріалів роблять вироби неповторними. Кожна деталь, кожен квітковий бутон та листочок, спільно та гармонійно створюють комплект, який вражає своєю елегантністю та жіночністю.

Такий комплект не лише прикрашає, але й несе певний сенс та історію. Він може бути унікальним подарунком або прикрасою, що надає стиль вашому образу. Такий творчий процес дарує задоволення від роботи руками та можливість створити щось особливе та неординарне.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У роботі представлено дизайн виробів з бісеру: історія, класифікація, засоби художньої виразності. За результатами дослідження зроблено наступні висновки:

1. Досліджено історію дизайну виробів з бісеру, включаючи походження, еволюцію технологій та стилістику. Узагальнено основні тенденції у вивченні історії дизайну виробів з бісеру, вказано на прогалини в дослідженнях та визначено напрямки подальших досліджень.
2. Висвітлено роль бісеру у стародавніх культурах, його значення та вплив на художні традиції, визначено етапи розвитку дизайну виробів з бісеру в Україні та світі
3. Здійснено систематизацію виробів з бісеру. Проаналізовано класифікацію дизайну виробів з бісеру за матеріалами, технологіями виробництва, застосуванням та стилем.
4. Визначено основні цілі та функції виробів з бісеру, вказано на їхню практичність та декоративність.
5. Вивчено засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру, такі як кольорова гама, форми, текстури, лінії, фактури та композиція.
6. Досліджено інновації у бісероплетінні.
7. Обґрунтовано зміст композиційного вирішення виробів. Виділено основні етапи розробки комплекту, вказано на їхню взаємодію та взаємозалежність: складові частини розробки комплекту; композиційних рішення у розробці проєкту; визначено образно-стилістичні рішення у контексті вибраної тематики; огляд вибраних матеріалів та технологіями виготовлення.
8. На основі теоретичного дослідження представлено проєктну розробку комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці». Для розробки використано образ квітів чорнобривців, які символізують національну красу України; емоційний зв'язок з традиціями та цінностями українського народу; світло та тепло.

Розробка ґрунтується на наступних принципах проектування: впізнаваність, композиційність, символічність. Виконання розробки пов'язано із наступними етапами: 1) обрання ідеї та дизайну; підготовка матеріалів; 2) створення кольє; 3) виготовлення браслета; 4) створення сережок та каблучки; 5) фіксація і збирання комплекту; 6) оцінка та корекція; 7) завершення та представлення.

Проектування виробів з бісеру з використанням національних традицій є важливим елементом збереження ідентичності української культури. Цей процес не лише втілює красу та різноманіття української народної творчості, але й сприяє передачі та продовженню традиційного ремесла в сучасному контексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонович Є.А, Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Львів: Світ, 1992.
2. Бісер в Стародавньому Єгипті. URL: <https://sites.google.com/site/biserisuveniri/istoria-viniknenna-biseru> (дата звернення 15.07.23).
3. Бісерне мистецтво на континентах Південної та Північної Америки та Африки. URL: <https://zh-cn.facebook.com/amavacraft/posts/274276190603489/> (дата звернення 15.07.23).
4. Бісерне рукоділля. Його види та застосування. URL: <https://naurok.com.ua/biserne-rukodillya-yogo-vidi-ta-zastosuvannya-171326.html> (дата звернення 15.07.23).
5. Бісероплетіння – історія і сучасність. Об’ємне бісероплетіння. URL: <https://druzy.com.ua/biseropletinnia-istoriia-i-sychasnist-obyemne-biseropletinnia/> (дата звернення 27.10.23).
6. Бісероплетіння в Україні. URL: http://verbovets.edukit.ck.ua/pozaklasni_zanyattya/gurtkova_robota/gurtok_biseropletinnya/istoriya_biseropletinnya_v_ukraini/ (дата звернення 20.09.23).
7. Бісероплетіння. URL: <https://skrynya.ua/article/248098> (дата звернення 20.09.23).
8. Бісероплетіння: походження та популярність у наші дні. URL: <https://versii.if.ua/ne-rss/biseropletinnya-pohodzhennya-ta-populyarnist-u-nashi-dni/> (дата звернення 27.10.23).
9. Бісероплетіння: цікаве і захоплююче мистецтво створення вишуканих прикрас. URL: <https://sigmatv.net.ua/korisne/dim/140036-biseropletinnya-cikave-i-zahoplyuyuche-mistectvo-stvorennya-vishukanix-prikras/> (дата звернення 19.11.23).

10. Вироби з бісеру. URL: https://my-tvorchyy.blogspot.com/p/blog-page_14.html (дата звернення 20.09.23).
11. Вірко О. Український вінок та інші прикраси з бісеру. Львів: Скіф, 2014. 64 с.
12. Вірко О.В. Біжутерія з бісеру. Львів: СКІФ, 2009. 64 с.
13. Дослідження матеріалів. URL: <https://studfile.net/preview/8941050/page:3/> (дата звернення 15.07.23).
14. Знахідки бісеру в Грузії. URL: <https://rus.postimees.ee/5903975/arheologinashli-boleetreh-tysyach-zolotyh-izdeliy-v-kurgane-na-vostoke-kazahstana> (дата звернення 20.09.23).
15. Історія бісеру. URL: <https://miniart-crafts.com/ua/korisne/storya-bseru/> (дата звернення 15.07.23).
16. Історія бісеру. URL: <https://miniart-crafts.com/ua/korisne/storya-bseru/> (дата звернення 15.07.23).
17. Історія бісеру. URL: <https://naurok.com.ua/istoriya-viniknennya-biseru-251489.html> (дата звернення 15.07.23).
18. Історія виникнення бісеру. URL: <https://jak.koshachek.com/articles/istorija-viniknennja-biseru.html> (дата звернення 20.09.23).
19. Історія виникнення бісеру. Види бісеру. Види бісерного рукоділля. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/istoriya-vynuknennya-biseru-vydy-biseru-vydy-bisernoho-rukodillya-190739.html> (дата звернення 20.09.23).
20. Литвінець Е. Н. Забуте мистецтво (про бісер). *Зроби сам*. Київ: 1992. 43 с.
21. Мордак О.О. Прикраси з бусин. Крок за кроком: навч. посіб. Тернопіль–Харків: 2006. 128 с.
22. Павх С. П. бісерне рукоділля. Тернопіль–Харків: Ранок, 2009. 112 с.
23. Усе про бісер і бісероплетіння. URL: <https://mala.storinka.org/усе-про-бісер-і-бісероплетіння-історія-традиції-майстер-класи-схеми.html> (дата звернення 27.10.23).

24. Федорчук І., Градиська Н. Історія виникнення бісеру. Види бісеру. *Традиції та новації в дизайні*. Тези доповідей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених та студентів 19 травня 2023 року. Луцьк: ЛНТУ, 2023. С. 52-56.
25. 100 Years of South East Asian Nonya Embroidery. URL: <https://www.beadinggem.com/2015/03/100-years-of-south-east-asian-nonya.html> (дата звернення 20.11.23).
26. Beadwork. URL: <https://www.britannica.com/art/beadwork> (дата звернення 17.07.23).
27. Chinese beadwork, silk and gold embroidery to die for. URL: <https://www.duckcreekmountainquilting.com/blog/2019/9/21/chinese-beadwork-silk-and-gold-embroidery-to-die-for> (дата звернення 20.11.23).
28. Clarke A., Atkins R. Beaded Embellishment: Techniques and Designs for Embroidering on Cloth. USA, 2002. 128 p.
29. Coles J., Budwig R. The Complete Book of Beads. London: 1990. 128 p.
30. Crabtree C. Beadwork: A World Guide. New York, 2009. 208 p.
31. Deeb M. The Beader's Color Palette. USA, 2008. 192 p.
32. Deeb.M. The Beader's Guide to Color. Roswell, GA, 2004. 144 p.
33. Eddy C., Evans R., Feld K. Beaded Jewelry: Stringing Techniques: Skills, Tools, and Materials for Making Handcrafted Jewelry. USA. 2015. 88 p.
34. Glass Beads, Markers of Ancient Trade in Sub-Saharan Africa: Methodology, State of the Art and Perspectives. URL: <https://www.mdpi.com/2571-9408/2/3/144> (дата звернення 17.07.23).
35. Hector V. The Art of Beadwork: Historic Inspiration, Contemporary Design. Watson-Guption Publications, 2005. 160 p.
36. How African Beadwork Changed The World. URL: <https://artsandculture.google.com/story/how-african-beadwork-changed-the-world/AwICquz59QfIKg> (дата звернення 17.07.23).
37. LaDuke, Betty. Africa: women's art, women's lives. Trenton, NJ: Africa World Press. 1997. 84 p.

38. Libin, Nina. Tatted Lace of Beads, the Techniques of BEANILE LACE. Berkeley, CA: LACIS. 1998. 112 p.
39. Minako Shimonagase. Bead flowers: Oxford University Press, NY. 2005. 96 p.
40. Munan H. Beads of Borneo. New York: 2023. 144 p.
41. Orchard W. Beads and Beadwork of the American Indians: A Study Based on Specimens in the Museum of the American Indian, Heye Foundation. New York, 1975. 188 p.
42. Sciama, Lidia D., Eicher, Joanne B. Beads and Bead Makers: Gender, Material Culture and Meaning (Cross-Cultural Perspectives on Women). Bloomsbury Publishing. University of Oxford, 1998.
43. Sherr Dubin L. A History of Beads: From the Ice Age to the Present. USA, 1995. 136 p.
44. Sherr Dubin L. The History of Beads: From 100,000 B.C. to the Present. Revised and Expanded Edition. USA, 2009. 396 p.
45. Xiamen Bead Embroidery. URL: http://en.chinaculture.org/classics/2012-04/28/content_432862.htm (дата звернення 20.11.23).

ДОДАТОК А
Ілюстративний матеріал

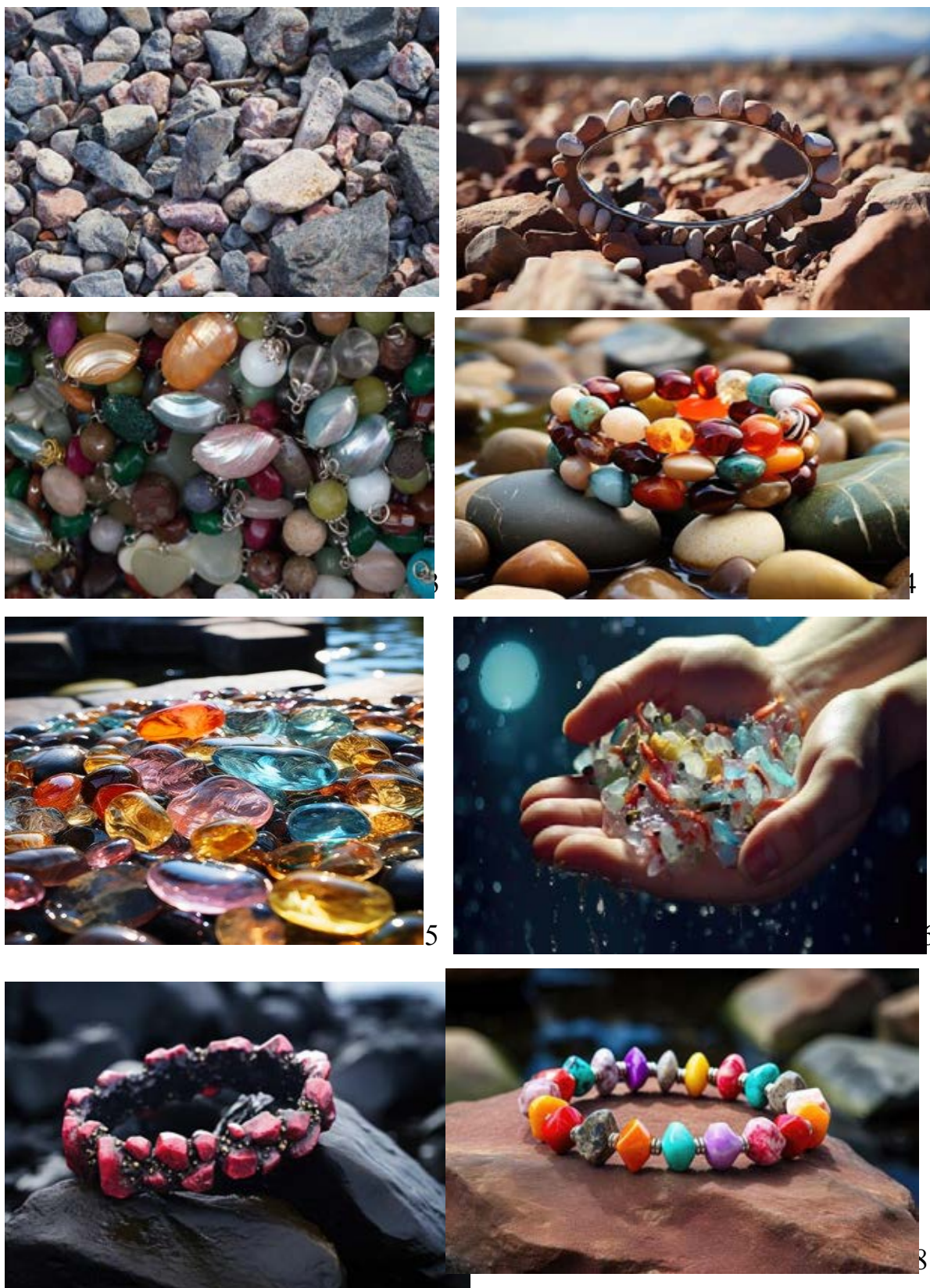

Рис. А.1. Кольорові камінці

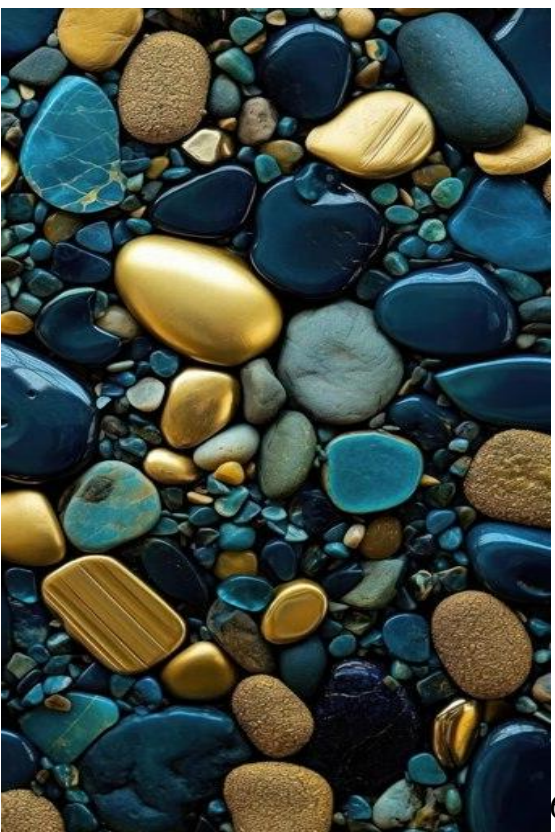

Рис. А.2. Кольорові камінці.

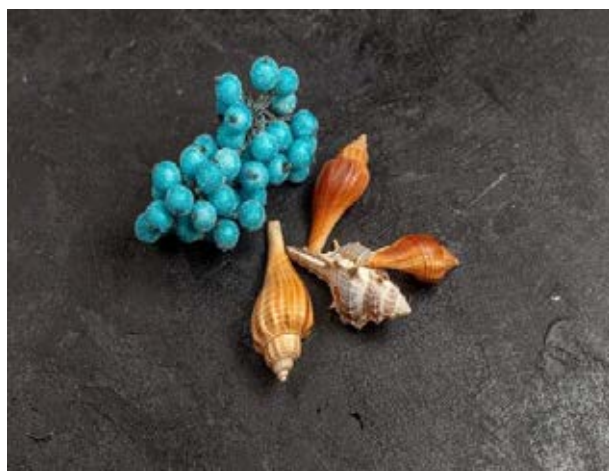

Рис. А.3. Мушлі

Рис. А.4. Перли

2

3

5

7

3

Рис. А.5. Сучасний бісер

Рис. А.6. Сучасний бісер

Рис. А.7. Інструменти для плетіння бісером

3

4

5

5

Рис. А.8. Етапи плетіння бісером

Рис. А.9. Етапи плетіння бісером

1

2

4

6

7

Рис. А.10. Етапи плетіння бісером

Рис. А.11. Вироби з бісеру

Рис. А.12. Вироби з бісеру

Рис. А.13. Комплекти з бісеру

Рис. А.14. Вироби з бісеру

Рис. А.15. Біжутерія з бісеру

Рис. А.16. Вироби з бісеру

1

2

3

4

Рис. А.17. Вироби з бісеру

Рис. А.18. Комплекти з бісеру

Рис. А.19. Комплекти з бісеру

Рис. А.20. Комплекти з бісеру

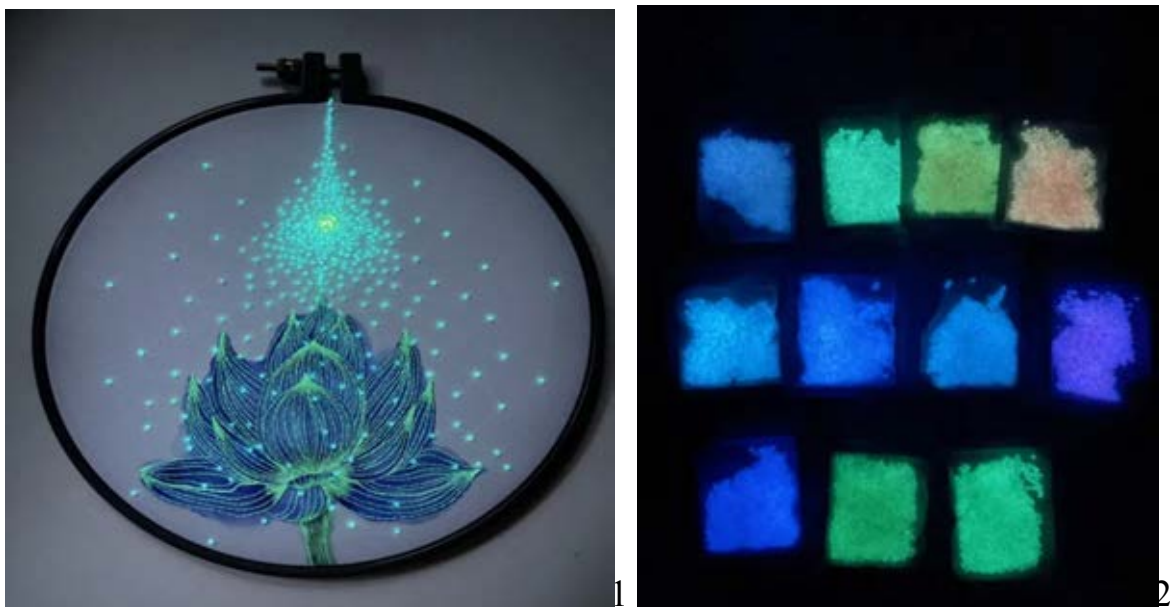

Рис. А.21. Бісер, що світиться в темноті

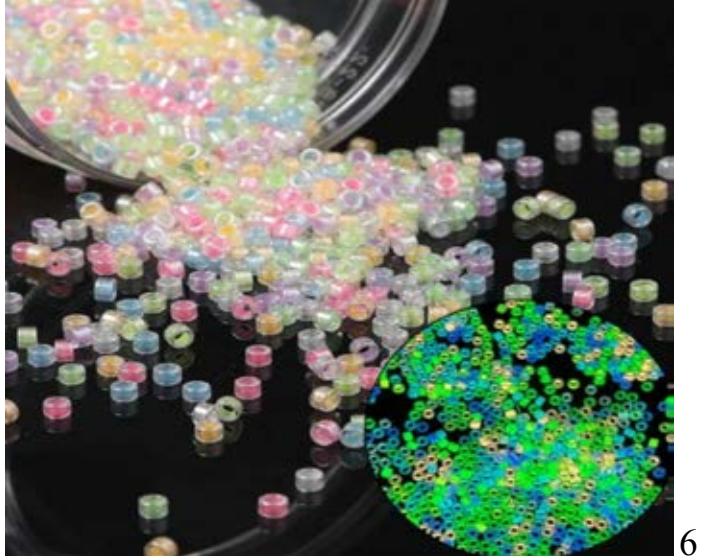
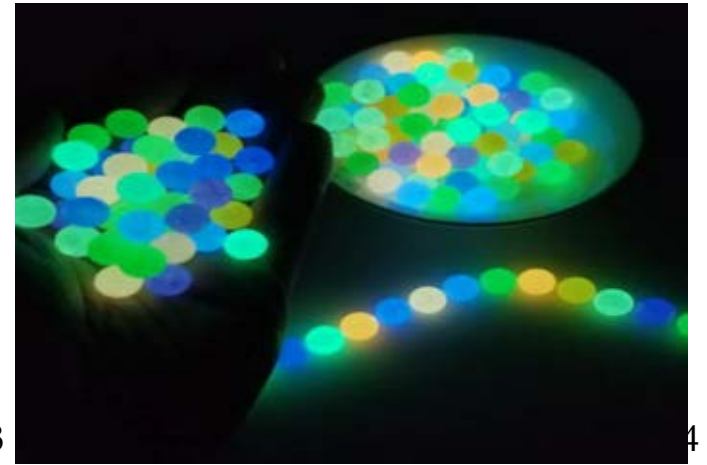
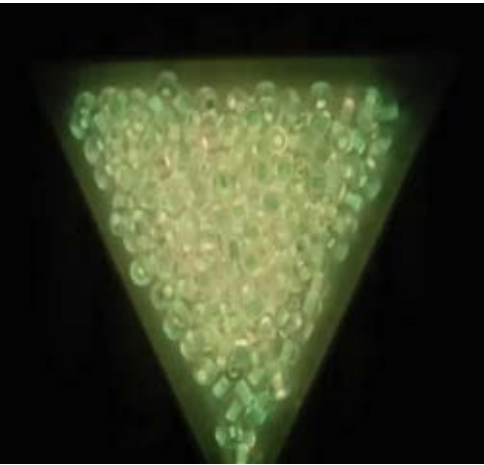
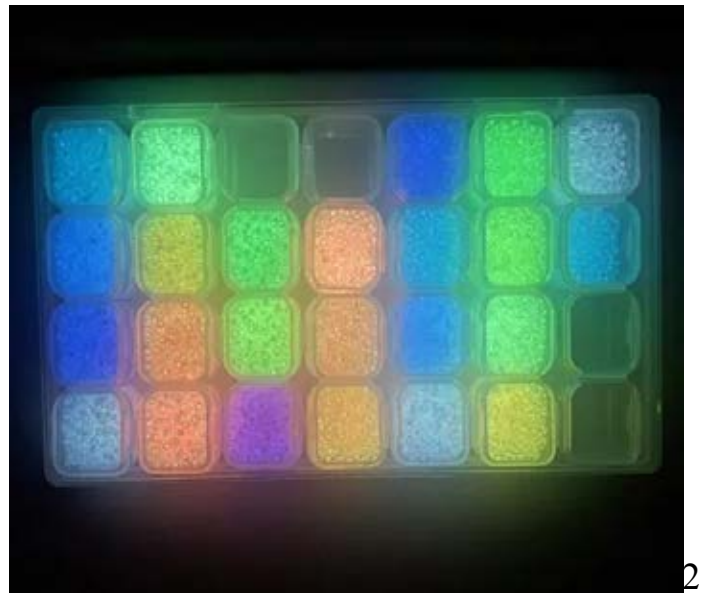
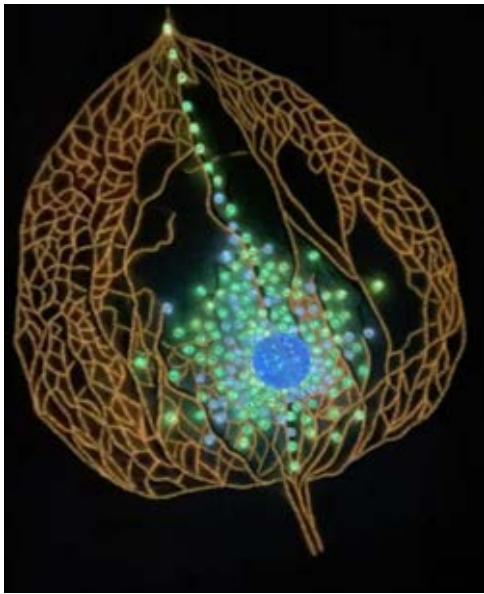

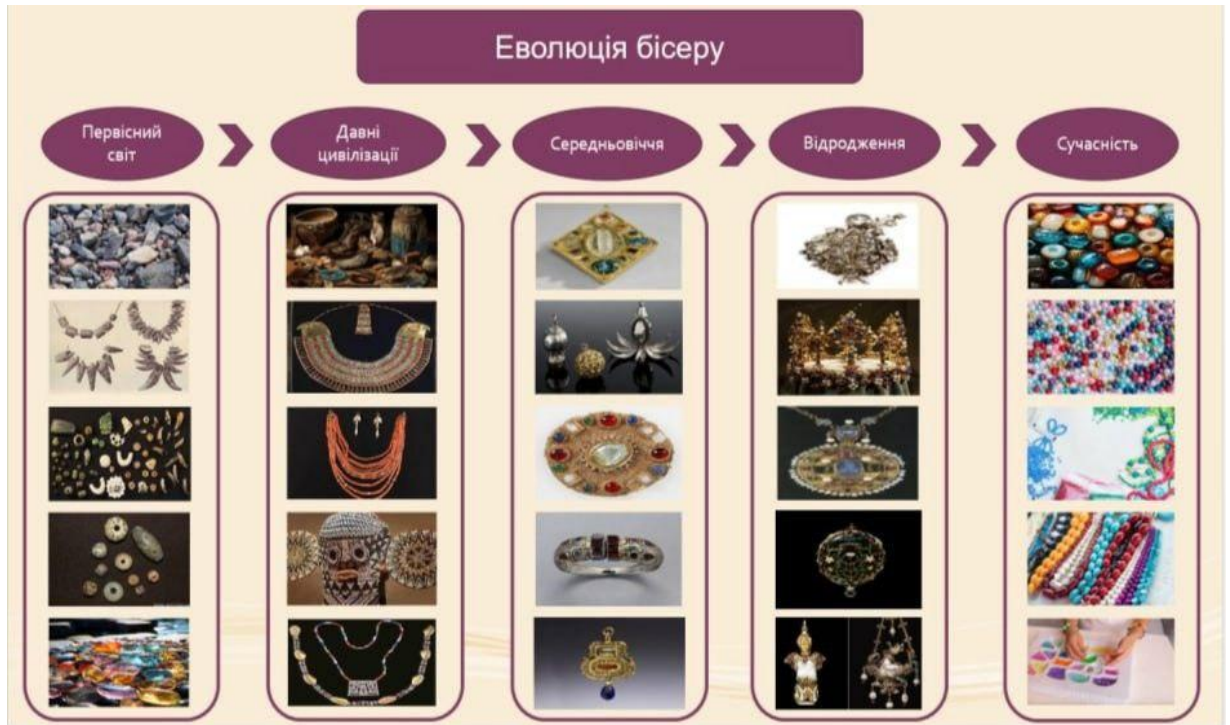
Рис. А.22. Бісер, що світиться в темноті

ДОДАТОК Б

Таблиці та схеми

Таблиця Б.1

Еволюція бісеру

Таблиця Б.2

Призначення виробів з бісеру

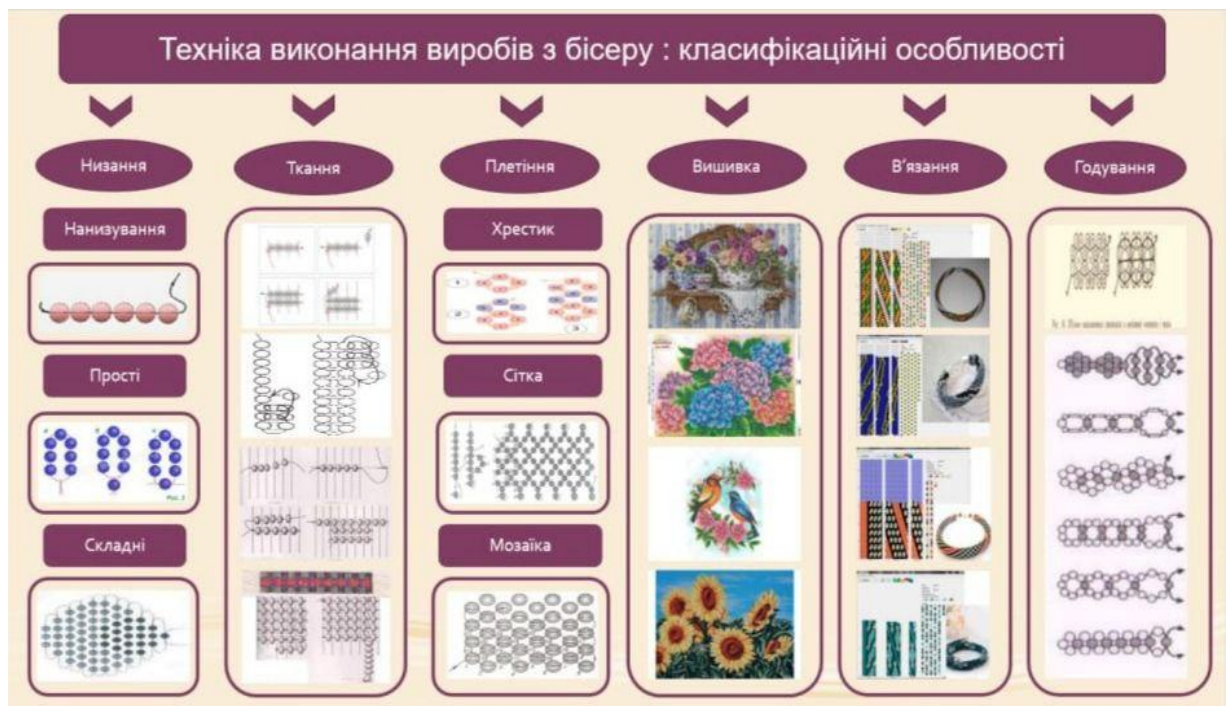
Таблиця Б.3

Форма та конструкція виробів з бісеру

Таблиця Б.4

Техніка виконання виробів з бісеру: класифікаційні особливості

Таблиця Б.5

Стилі в дизайні виробів з бісеру

Таблиця Б.6

Поєднання бісерних виробів з іншими матеріалами

ДОДАТОК В

Дизайн-розробка комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці» ЗАВДАННЯ НА ДИЗАЙН-РОЗРОБКУ КОМПЛЕКТУ ВИРОБІВ З БІСЕРУ «ЧОРНОБРИВЦІ»

1. **Призначення та галузь застосування:** дизайн-розробка комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці» спрямована на підвищення іміджу виробів ручної роботи, збільшення кількості покупців, орієнтована на розширення створення продукції, яка привертає увагу.

2. **Умова для розробки:** завдання на кваліфікаційну роботу для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. **Мета розробки:** авторський пошук образного графічного рішення комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці».

4. **Джерела:** література, аналоги та прототипи.

5. **Вимоги до розробки об'єктів проєктування:**

- визначення концепції;
- розробка дизайну;
- врахування технічних можливостей та обмежень у виготовленні виробів з бісеру. Визначення технік та методів виготовлення (плетіння, вишивка, нанизування і т.д.).

- встановлення стандартів якості для кожного об'єкта. Врахування естетичних та практичних аспектів.

- вимоги естетики: згідно законів композиції;

- патентна чистота: дизайн-розробка є авторською, на патентування не претендує;

- вимоги до категорії якості: вимоги до якості найвищі.

6. **Економічні вимоги:** розрахунок витрат на працю для виготовлення кожного виробу в комплекті. Затрачені кошти повинні забезпечити якість виробів, а вартість – доступна для пересічного споживача.

8. **Характер та стадії розробки:** нова дизайн-розробка на основі проведеного аналізу аналогів і прототипів з виконанням усіх стадій проєктного процесу за методикою кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ. Стадії розробки: наукове дослідження, аналіз аналогів і прототипів, пошукові ескізи, затвердження остаточного варіанту комплекту виробів з бісеру; візуалізація проєкту.

9. **Обмеження:** вибір матеріалів за критерієм «ціна – якість».

10. **Композиційні елементи та види робіт, що підлягають розробці:**

- графічні ескізи;
- графічна візуалізація розробки;
- пояснювальна записка.

11. **Пропозиції з використання матеріалів для виробів:** для візуальної продукції передбачено використання різних матеріалів: бісер, металева проволока, стильні біжутерні елементи. Сувенірна продукція виготовляється на замовлення на промисловому рівні з сучасних високоякісних матеріалів.

12. **Перелік документів і художньо графічних матеріалів, що передаються замовнику:**

- матеріали теоретичного дослідження (пояснювальна записка, графічне рішення),
- результат розробки комплект виробів з бісеру.

13. **Порядок контролю та приймання:** згідно з вимогами методики проєктування та за домовленістю сторін.

Магістрант Даниїл Федорук Т.А.

Керівник кваліфікаційної роботи Степанюк (Степанюк Н.В.)

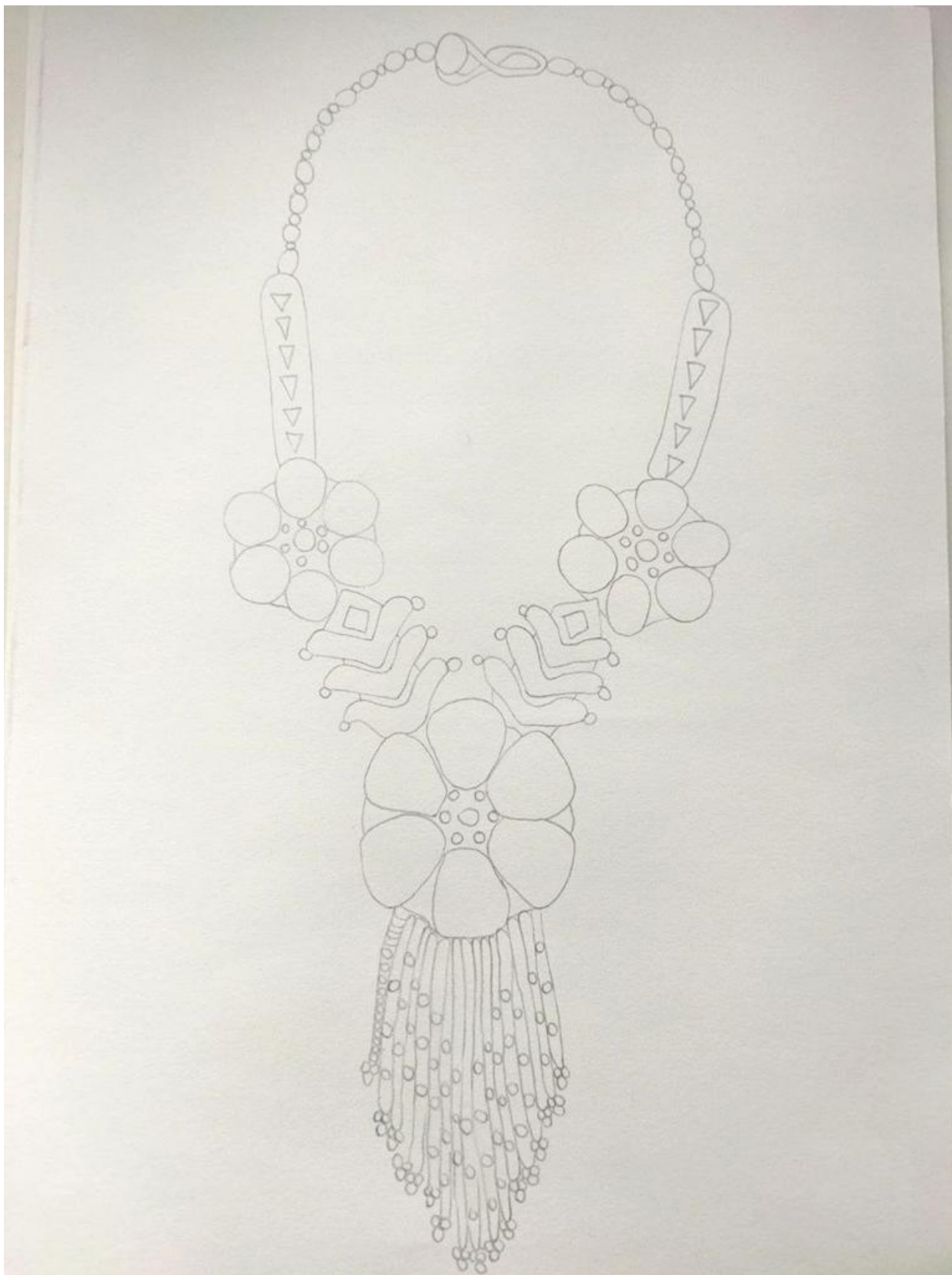
ДОДАТОК В**Дизайн-розробка комплекту виробів з бісеру «Чорнобривці»**

Рис. В.1. Пошукові ескізи виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці». Гердан

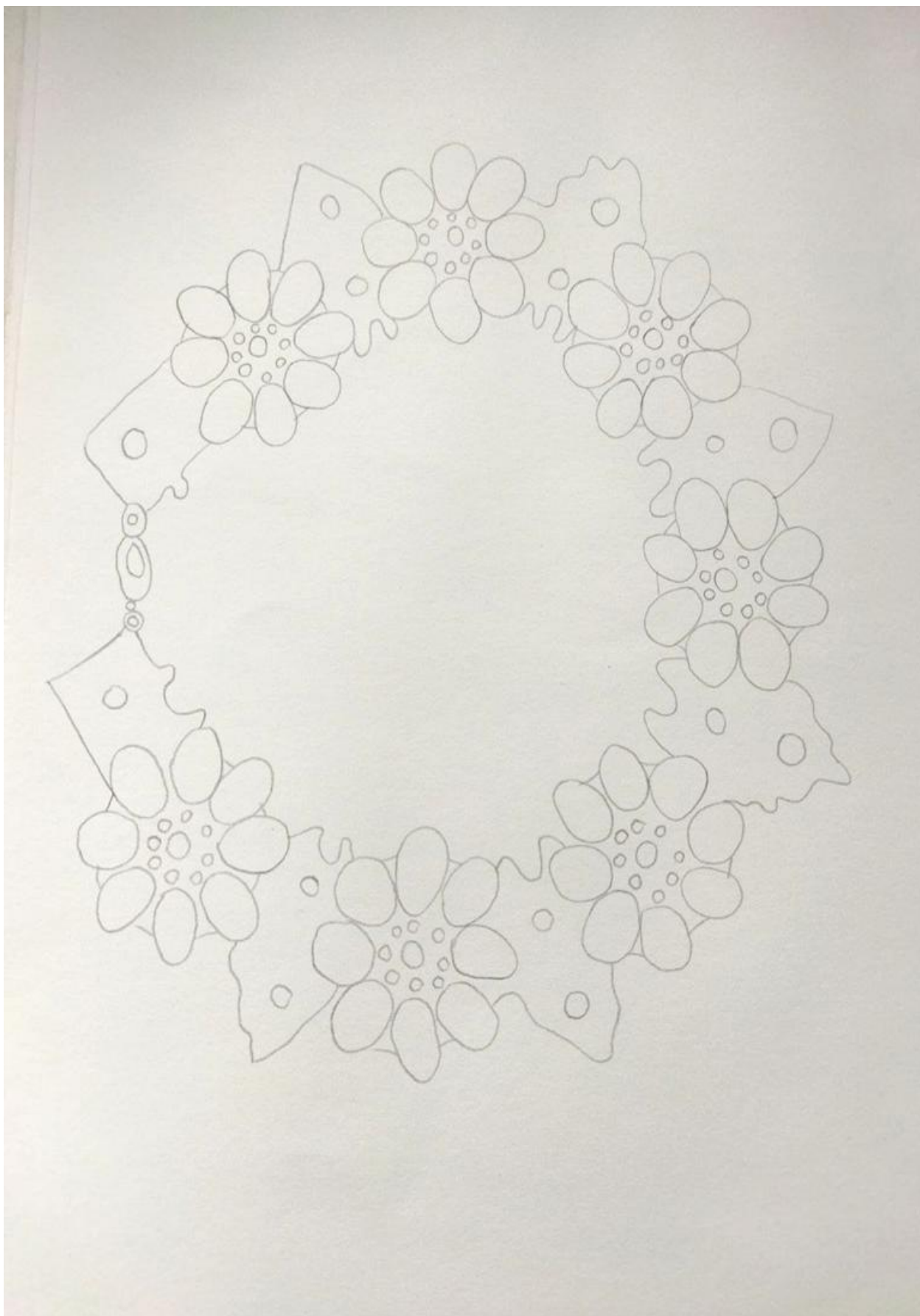

Рис. В.2. Пошукові ескізи виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці». Кольє з бісеру

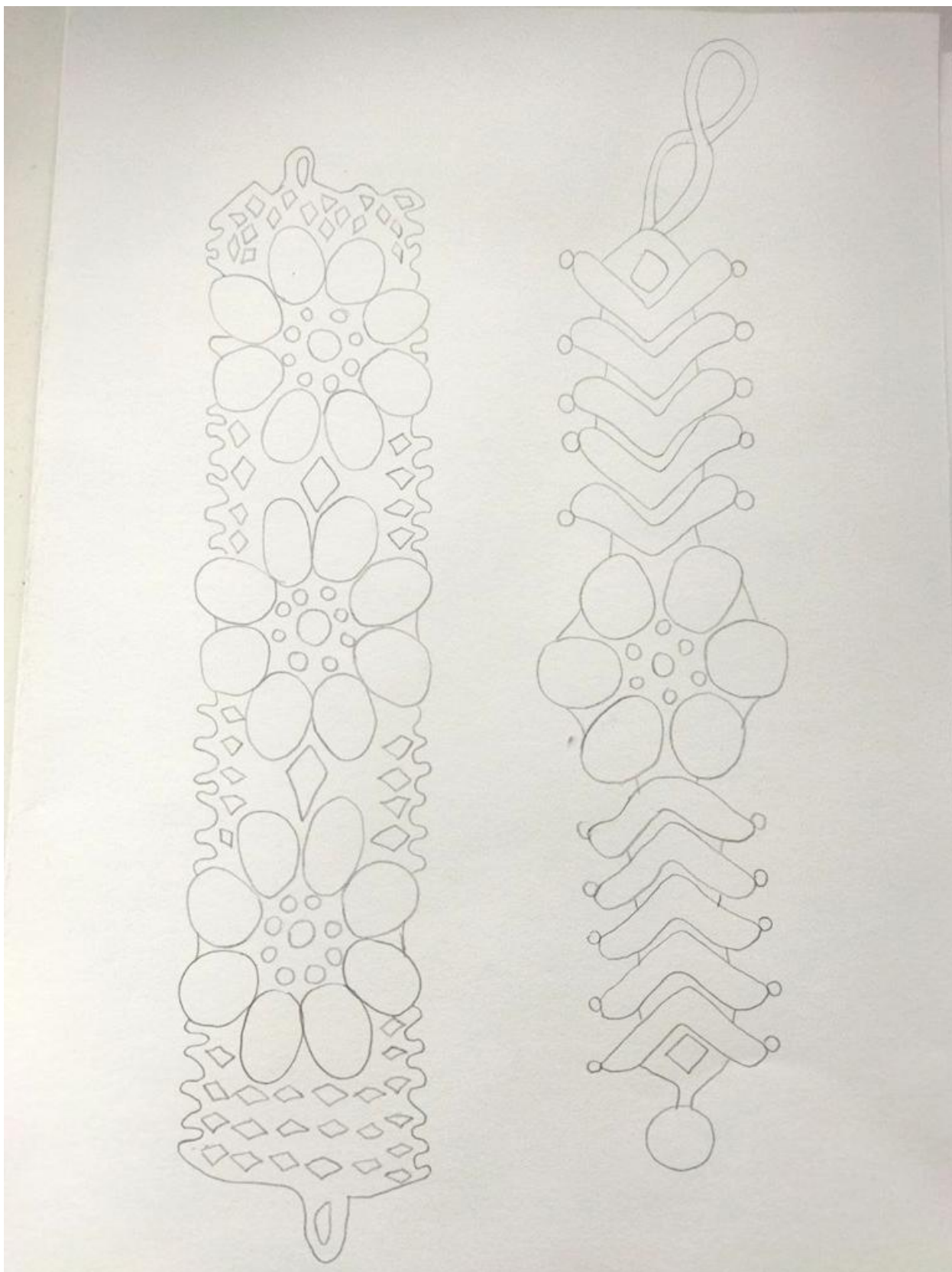

Рис. В.3. Пошукові ескізи виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці». Браслети з бісеру

Рис. В.4. Пошукові ескізи виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці». Підвіска з бісеру

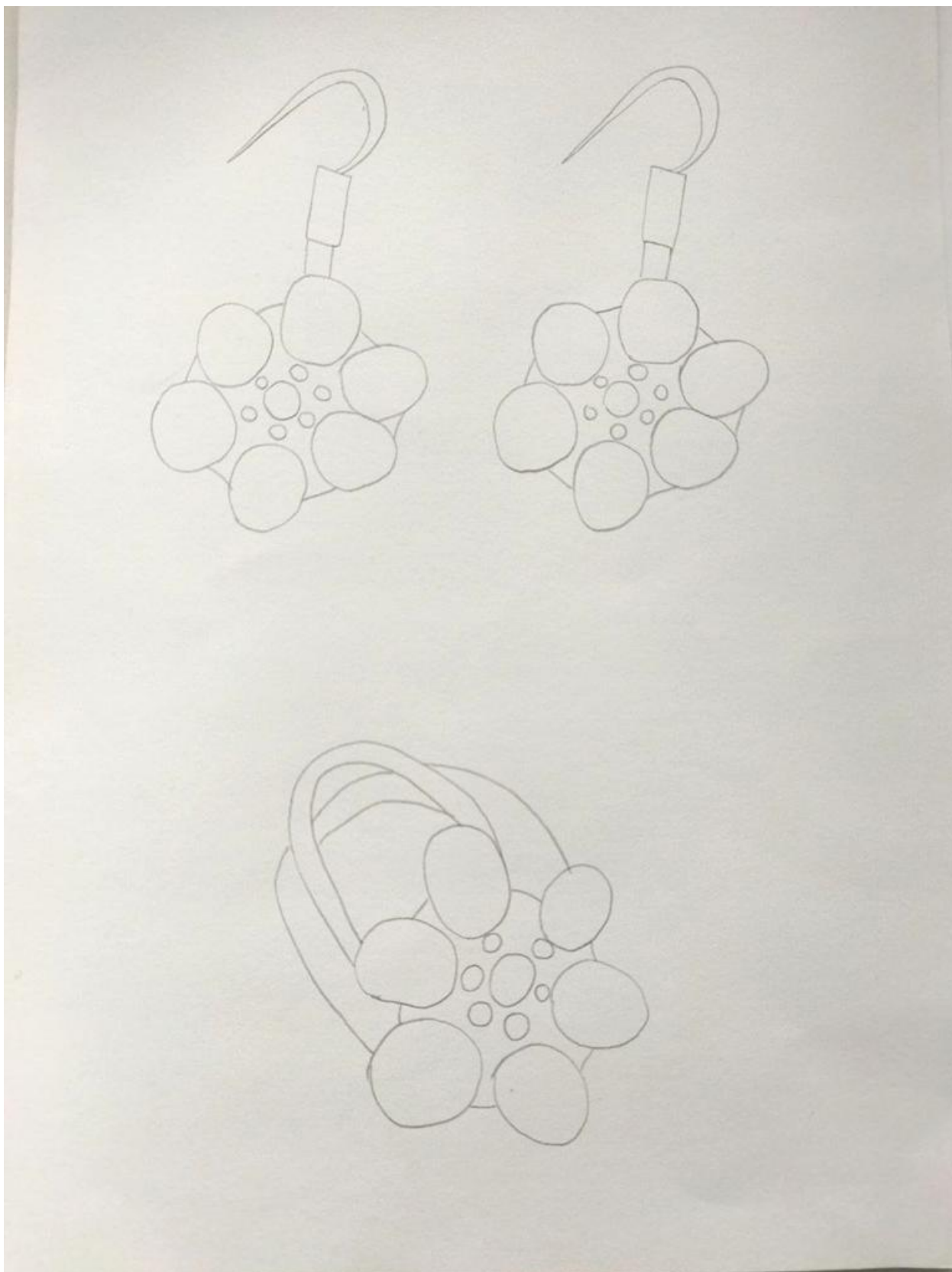

Рис. В.5. Пошукові ескізи виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці». Серезки та каблучка з бісеру

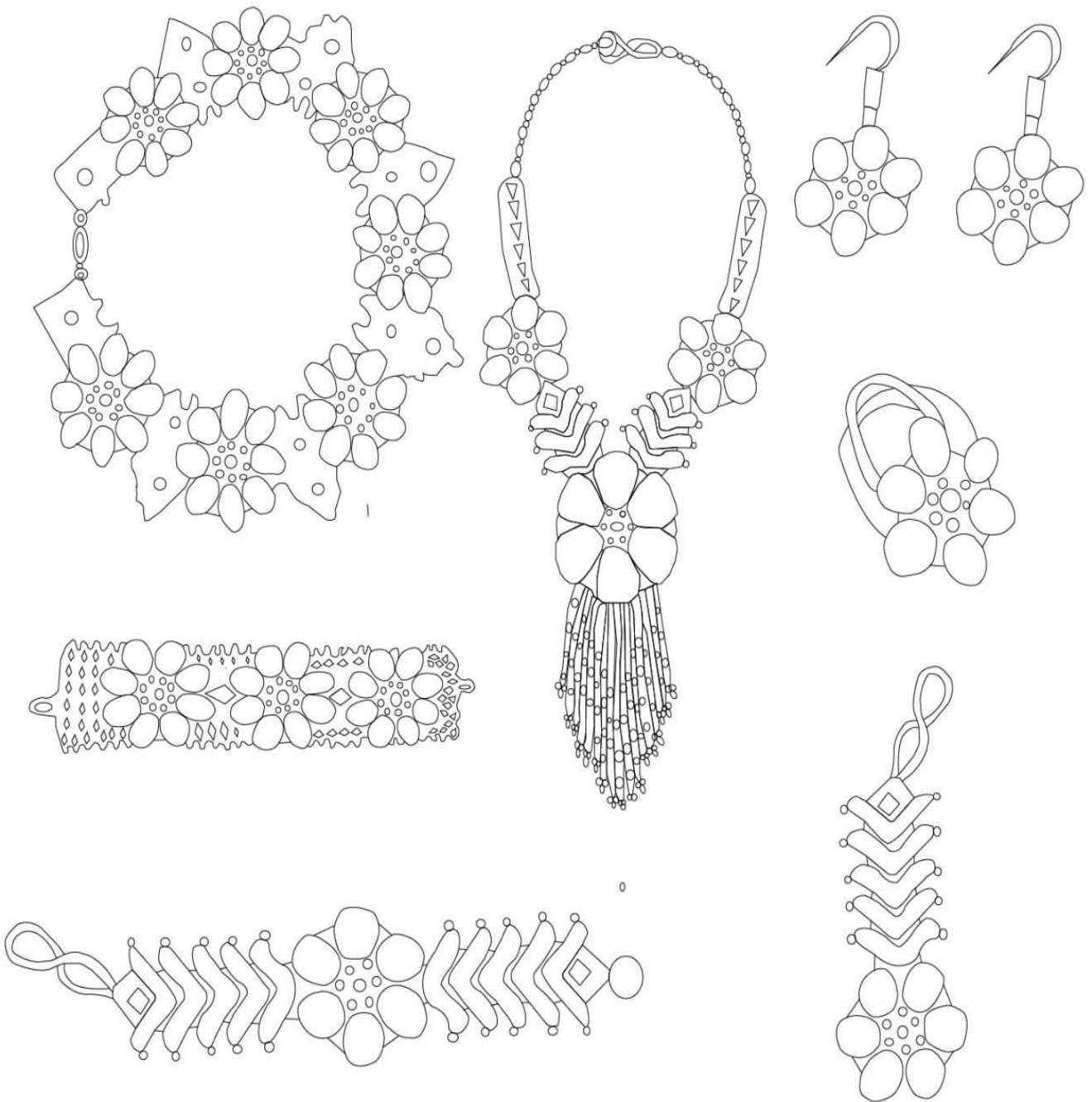

Рис. В.6. Пошукові ескізи комплекту виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці».

Рис. В.7. Дизайн – розробка комплекту виробів з бісеру на тематику «Чорнобривці»

Листопад 2023

Мета та завдання роботи. Мета роботи полягає у дослідженні дизайну виробів з бісеру з точки зору історії, класифікації та засобів художньої виразності, а також отримання нових дизайнерських рішень щодо їх реалізації та презентації.

Завдання дослідження:

- 1) дослідити історію дизайну виробів з бісеру, визначити тенденції, впливати тенденції та стилістику;
- 2) проаналізувати класифікацію дизайну виробів з бісеру на матеріальних, технологічних, економічних, аспекти та стилістику;
- 3) визначити засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру, такі як кольорова гама, форми, текстури, ліній, фактури та композиції;
- 4) дослідити стилістику виробів з бісеру, визначити традиції та сучасні стилі;
- 5) визначити тенденції розвитку дизайну виробів з бісеру з сучасною дизайном;
- 6) дослідити тенденції у використанні;
- 7) визначити тенденції використання виробів з бісеру, визначити якісні матеріали, інструменти та методи виконання;
- 8) розробити проект комплексу виробів з бісеру, використовуючи отримані знання про стилі, специфіку та засоби художньої виразності.

Практичне дослідження є дизайном-освітньою роботою з бісеру та спрямоване на розвиток творчості, а отримання та використання цих виробів.

Об'єктом дослідження є виробів з бісеру, визначено дизайнерський процес та критеріями, такі як виразність, естетика, в естетичній формі.

АНОТАЦІЯ

У дослідженні історії проведено комплексний аналіз проєктування дизайну виробів з бісеру (стилі, тенденції, дизайнерські рішення). Визначено такі аспекти: 1) дослідження історії дизайну виробів з бісеру, визначено тенденції, впливати тенденції та стилістику; 2) проаналізувати класифікацію дизайну виробів з бісеру; 3) визначено засоби художньої виразності дизайну виробів з бісеру, такі як кольорова гама, форми, текстури, ліній, фактури та композиції; 4) дослідити стилістику виробів з бісеру, визначити традиції та сучасні стилі; 5) визначити тенденції розвитку дизайну виробів з бісеру з сучасною дизайном; 6) дослідити тенденції у використанні; 7) визначити тенденції використання виробів з бісеру, визначити якісні матеріали, інструменти та методи виконання; 8) розробити проект комплексу виробів з бісеру, використовуючи отримані знання про стилі, специфіку та засоби художньої виразності. У дослідженні визначено тенденції розвитку дизайну виробів з бісеру з сучасною дизайном. Визначено тенденції використання виробів з бісеру, визначити якісні матеріали, інструменти та методи виконання.

На основі теоретичного дослідження у розділі 8 запропоновано власну дизайн-розробку комплексу виробів з бісеру (проект виробів).

Ключові слова: Бісер, Використання, дизайн, тенденції, Дизайн, культура, виробів, стилістику, Презентація, тенденції, виразності.

Рис. В.8. Планшет демонстраційної графіки №1

Рис. В.9. Планшет демонстраційної графіки №2

Рис. В.10. Планшет демонстраційної графіки №3

